

CirculArt-e

**Vizuális művészeti oktatás, digitális és körkörös készségek
a bevándorló háttérű fiatalok
szociális vállalkozószellemének ösztönzésére Európában**

KÉZIKÖNYV

Elemzés és gyakorlatok

2022 - 2023

Co-funded by
the European Union

ang
AGENZIA
NAZIONALE
PER I GIOVANI

Szerkesztői adatok

A kézikönyv az Erasmus Plus CirculART-e – Vizuális művészeti oktatás, digitális és körkörös készségek a bevándorló háttérű fiatalok szociális vállalkozószellemének ösztönzésére Európában projekt keretében készült, amelyet az Európai Unió a KA220 - Stratégiai partnerség az ifjúságpolitika területén című pályázat keretében finanszíroz 2021-ben.

Projekt száma: 2021-1-IT03-KA220-YOU-000030392

Szerkesztette: Artemisszió Alapítvány (Magyarország)

Közreműködők

Kapcsolat:

www.artemisszio.hu/ - info@artemisszio.hu

www.peresempionlus.org/ - info@peresempionlus.org

Az Európai Unió finanszírozásával. Az itt szereplő vélemények és állítások a szerző(k) álláspontját tükrözik, és nem feltétlenül egyeznek meg az Európai Unió vagy az Európai Oktatási és Kulturális Végrehajtó Ügynökség (EACEA) hivatalos álláspontjával. Sem az Európai Unió, sem az EACEA nem vonható felelősségre miattuk.

A kézikönyvben szereplő képek a megfelelő fotósok vagy alkotók tulajdonát képezik. A képek a fotós vagy a készítő engedélye nélkül nem jeleníthetők meg újra. Vegye fel a kapcsolatot az alkotóval, ha egy kép reprodukcióját szeretné megkapni, vagy ha engedélyt szeretne kapni egy kép más weboldalon történő újbóli megjelenítésére. Az alkotókkal kapcsolatos információkért forduljon a projekt koordinátorához a fenti címen.

A kiadványban található külső linkek csak tájékoztató jellegűek; a projektpartnerek nem támogatják vagy hagyják jóvá az adott vállalat, szervezet vagy magánszemély termékeit, szolgáltatásait vagy véleményét. A projektpartnerek nem vállalnak felelősséget a külső webhelyek vagy a hozzájuk vezető linkek pontosságáért, jogszerűségéért vagy tartalmáért. A küldő weboldalon szereplő tartalmakkal kapcsolatos kérdésekkel az adott weboldalon szereplő elérhetőségen keresztül lehet érdeklődni.

TARTALOM

Bevezető

I. A körkörösségről és a művészetekről

I.1. A körforgásos gazdaság

I.2. Törekvés a körkörös életmódra

I.3. A művészet mint a társadalmi befogadás eszköze

II. A projektben alkalmazott módszerek

II.1. Kutatás az empátiatérképezés segítségével

II.2. Körkörösség a művészetben és az ifjúsági munkában

II.3. Vegyes tanulás és digitális eszközök

III. Gyakorlatok

III.1. Gyakorlatok

Partnerek

Melléklet: Galéria

A CirculART-e az Európai Unió által az Erasmus Plus program keretében társfinanszírozott és az olasz nemzeti ügynökség (Agenzia Nazionale per i Giovani - ANG) által jóváhagyott KA220 együttműködési partnerségi projekt az ifjúságpolitika területén.

A projektben hat nonprofit szervezet és egy társadalmi vállalkozás vesz részt, amelyek közvetlenül fiatalokkal és ifjúsági szakemberekkel dolgoznak, hogy befogadó és interkulturális közösségeket hozzanak létre.

A CirculART-e fő célja az EU 2019-2027-es ifjúsági stratégiájának 3. számú, "Befogadó társadalmak" és "Teret és részvételt mindenkinek" című ifjúsági céljával összhangban az **ifjúságsegítők kompetenciáinak megerősítése**, hogy aktív módszerek, vizuális művészetek és digitális eszközök felhasználásával támogassák a kulturális, társadalmi és gazdasági akadályok miatt **hátrányos helyzetű fiatalokat szociális és ökológiai készségeik javításában és fejlesztésében**.

Az ifjúsági munka és a nem formális oktatás mint kontextus és módszer keretében **a CirculART-e gyakorlatokat a körforgásos gazdaság kultúrája**, mint az újrahasznosításon és az "identitás, a készségek és a terek újrafelhasználásán" alapuló ökológiai életmód **inspirálja**: a CirculART-e tanterv **pillérei a részvételi gyakorlatok, a vegyes tanulási módszerek, a vizuális kifejezés és a digitális eszközök**.

Ez a **kézikönyv** egy olyan **részvételi folyamat eredménye**, amelynek célja a fiatalok és az ifjúságsegítők igényeinek megértése empátiainterjúk segítségével, valamint önismeretük fejlesztése az identitás, a készségek és a körkörös életmód témakörében tartott műhelymunka segítségével. A fenti tevékenységek kollektív információkat hoztak fel a célcsoportok készségeiről, igényeiről, tanulási képességeiről és ismereteiről. A kézikönyv **a módszerek tapasztalatainak leírásán túl eszközöket kínál** ifjúságsegítők, pedagógusok, oktatók, és művészek számára, akik a fiatalok szerepvállalásának és a transzkulturális közösségépítésnek az előmozdításán dolgoznak.

Amint az olvasó a következő fejezetekben láthatja, **a körkörösség egy gazdag és változó fogalom, amely személyi és szervezeti szinten egyaránt alkalmazható**. Ennek kiemelésére betekintést nyújtunk abba, hogy mit jelent a partnerszervezetek számára:

B
E
V
E
Z
E
T
Ő

"A körkörösség sokkal több, mint egy egyszerű gazdasági elmélet: megváltoztatja magának a társadalomnak a szerveződését, és választ ad az ezredforduló konkrét környezeti, társadalmi és gazdasági problémáira. A körforgásos gazdaság és társadalom feltételezi, hogy minden érdekelt félnek részt kell vennie a döntéshozatalban és a termelésben: a hatóságoknak, vállalkozásoknak, szakszervezeteknek, civil társadalomnak és különösen az oktatóknak és trénereknek. Azt szeretnénk, ha a jövő oktatói képesek lennének a körkörös gazdasággal kapcsolatos szakértelmet saját kompetenciájukkal ötvözni. Hisszük, hogy amikor a mai tanulók készen állnak arra, hogy munkába álljanak, a körkörös gazdaság lesz az egyetlen működési mód."

- CRN

"A körkörös életmód az ökoszisztémában meglévő sokféleség értékelése és megosztásnak a lehetősége."

- Per Esemplio

"A körkörös életnek nincs se kezdete, se vége. Ez egy folyamatos körforgás. Mint minden ciklus, ez is szakaszokon megy keresztül, amelyek folyamatosan változnak és fejlődnek a környezetre reagálva. A körkörös élet gyakran helyreállító és gyakran regeneráló. A körkörös életmód példái túlmutatnak a mezőgazdaságon és a gazdaságon. Otthonaink, építészetünk, testápolásunk, családjaink, divat, élelmiszer, városok, munkahelyek, kultúránk, hulladékfeldolgozásunk és a természettel való kapcsolatunk."

- Consultoría de Innovación Social

B
E
V
E
Z
E
T
Ő

"A körkörös életmód egy olyan életmód, amely mindig ad egy második esélyt a dolgoknak, anyagoknak, embereknek... Dial again: Re-dial"

- Redial

"A körkörösség egyszerre életmód és gondolkodásmód. Túl azon, amit általában a körforgásos gazdaság alatt értünk, számunkra a körforgásos gondolkodás a tudás átadásának és újrafelhasználásának egy szabad módját is magában foglalja."

- COTA ONG

"A körkörös életmód számunkra azt jelenti, hogy minden egyén megtalálhatja a saját helyét, függetlenül attól, hogy milyen háttérrel rendelkeznek. Elkötelezettek vagyunk a források és az emberek megfelelő irányú mozgósítása iránt, az önkéntesektől a szakemberekig, akik a fenti célt meg tudják valósítani."

- Artemisszió

"A körforgás számunkra azt jelenti, hogy el kell távolodnunk az emberiség által létrehozott lineáris termelési módoktól, hogy gazdaságát mozgásba hozzuk. Valójában minden természeti rendszertől eltérően a mi gazdaságunk inkább lineáris, mint körkörös mozgást követ. A körkörösség az a folyamat, amelynek révén gazdaságunk kibékül a természetes termelési módokkal."

- CDCA

B
E
V
E
Z
E
T
Ő

I. A KÖRKÖRÖSSÉGRŐL ÉS A MŰVÉSZETEKRŐL

Ebben a fejezetben néhány általános megfontolást mutatunk be a körkörösséggel és művészettel kapcsolatban. Ezek szolgálnak a CirculART-e alapjául, ahogy a projekt neve is sugallja, és ez a fő inspiráció, amely **a partnerséget arra ösztönözte, hogy az önfejlesztést és társadalmi befogadást elősegítő tevékenységeket gyűjtsön és fejlesszen**, felhasználva a bennünk és körülöttünk rendelkezésre álló erőforrásokat. A következő oldalakon a körforgásos gazdaságról lesz szó, arról, hogyan lehet alkalmazni azt a mindennapi életünkben, és hogyan járulhat hozzá a művészeti alkotás a fent említett célok eléréséhez.

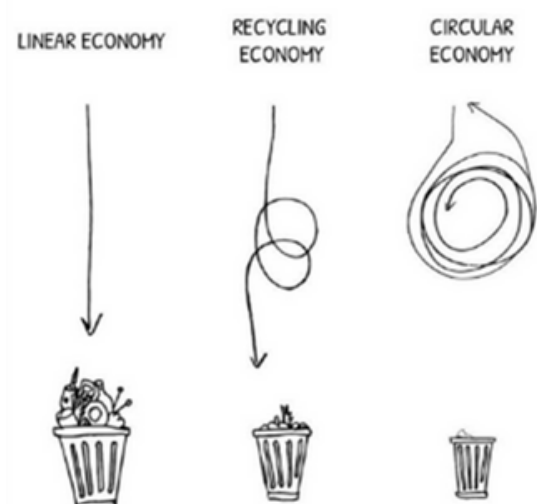
A körkörösség témája a gazdaság és az életmód területén is visszhangra talál, és **teljesen új megközelítéseket alakít ki**. A gazdaságban a regeneratív gyakorlatokat támogatja, ahol az erőforrásokat folyamatosan újrahasználik, javítják vagy újrahasznosítják, minimalizálva a hulladék mennyiségét, maximalizálva a fenntarthatóságot. A körkörös életmódban a körforgás elfogadása magában foglalja a **tudatos fogyasztói szokások átvételét**, a hosszabb élettartamú termékek választását és az ökológiai lábnyom tudatos döntésekkel történő csökkentését. A körforgásnak ez a sokrétű kölcsönhatása mutatja azt a képességét, hogy **elősegítse az emberi törekvések és a természet közötti harmonikus kapcsolatot**.

I.1. A körforgásos gazdaság

A körforgásos vs. a lineáris modell

A **lineáris gazdaság** nevét az erőforrások által bejárt útról kapta, amely a kitermeléssel kezdődik, és a hulladéklerakás helyén végződik, egy egyenes útvonalat követve. A kifejezést a termelés és fogyasztás jelenlegi rendszerének azonosítására használják, követve **az anyagok egyirányú útvonalát**: "kitermelés-legyártás-fogyasztás-eldobás". Így működik a lineáris gazdaság, ami egy **fenntarthatatlan modell**.

Ezt több tényező is mutatja. A növekvő népesség, annak városokban való koncentrációja, valamint a nagyobb fogyasztói igények a fontos nyersanyagok fenntarthatatlan kitermelését, továbbá az egy főre jutó hulladéktermelés növekedését eredményezik.

Mivel a környezeti és társadalmi költségeket "külső" költségekként tekintik, és nem számítanak bele a termékek árába, **a lineáris gazdaságot az olcsó energia és az olcsó anyagok táplálják.**

A közvetlenebb probléma nem az, hogy kifogyunk az erőforrásokból, hanem az, hogy **csökken a környezet azon képessége, hogy a kibocsátások** (pl. üvegházhatású gázok, hulladékok) **elnyelőjeként működjön**, és hogy **energiát és vizet biztosítson a kitermeléshez és feldolgozáshoz**. Az erőforrások kitermelése egyre drágább, a környezeti és társadalmi költségeket pedig egyre nehezebb figyelmen kívül hagyni.

Talán amikor az emberiség létrehozta a gazdasági rendszert, nem a megfelelő inspirációból indult ki. Ha a természetes ökoszisztémákat nézzük, ezek teszik lehetővé az életet a Földön azáltal, hogy erőforrásokat biztosítanak és elnyelik a szennyezést, a hulladék pedig az ennek a szennyezésnek az egyik formája. Egyértelmű tudományos és politikai konszenzus van abban, hogy **a gazdasági fejlődésnek figyelembe kell vennie a szélesebb következményeket** (például a megsértett emberi jogokat, a károsodott egészséget, a tönkretett ökoszisztémákat), valamint az erőforrások rendelkezésre állásának **és az ökoszisztémának a korlátait**. Gazdaságunknak a természet végtelen, pazarlásmentes erőforrás-körforgását kellene utánoznia, különben jobb, ha már most elkezdünk új bolygó után nézni.

A politikusok, különösen Európában, egyre többet beszélnek az erőforrás-hatékonyságról, a körforgásos gazdaságról és a hulladékmentes társadalomról. Mindezekben a koncepciókban van valami közös: a hulladékot lehetséges erőforrásnak tekintik. **A bolygó határainak tiszteletben tartása** - nemcsak az erőforrások szűkössége, hanem a rendelkezésre álló föld, víz, levegő és a szennyezést elnyelő élő szervezetek tekintetében is - **olyan termelési és fogyasztási rendszerek felé való elmozdulást igényel, amelyek a természetes anyagkörforgásokhoz hasonlóan maximalizálják az erőforrások hasznosságát, és minimalizálják a szennyezés és a pazarlás minden formáját.**

A körforgásos gazdasági modell gyökerei az 1970-es évekre nyúlnak vissza, és napjainkban is folyamatosan fejlődik. Történetileg **számos koncepcióra épül**, amelyeket jövőbe tekintő tudósok és üzleti vezetők dolgoztak ki. E koncepciók közé tartozik többek között az ipari ökológia, a kék gazdaság, a teljesítménygazdaság, a biomimikri (a természet ihlette technológiák), a regeneratív tervezés, a természetes kapitalizmus és - legfőképpen - a bölcsőtől a bölcsőig koncepció. Mindezen **elképzelések egyik fő témája a termelési folyamatok optimalizálása a természet körkörös folyamatainak utánzásával**, amelyeket megújuló energia (a Nap) táplál, és amelyekben az egyik folyamatból vagy fajból származó hulladék táplálékként szolgál a másik számára.

Az EU a körforgásos gazdaságot így határozza meg: *“A körforgásos gazdaság termelési és fogyasztási modellje arra épül, hogy egyszeri fogyasztás helyett a termékek élettartamát a lehető legjobban meghosszabbítsuk. Erre alkalmas módszer lehet, ha vásárlás helyett kölcsönzünk, a már megvásárolt termékeknek pedig „második esélyt” adunk azzal, hogy megjavítjuk, átalakítjuk, esetleg továbbadjuk őket. Amikor az adott termék eléri az életciklusa végét, akkor az alapanyagokat újra lehet hasznosítani. Így csökken a hulladék mennyisége, ráadásul az alapanyagok és késztermékek újbóli felhasználása gazdaságilag is értékteremtő.”*¹ Megköveteli, hogy a gazdasági rendszerünkön belül változtassunk azon, ahogyan tervezünk, termelünk és fogyasztunk. A hagyományos gazdasági rendszerünkről való elmozdulás sok energiát igényel, de előnyei még szélesebb körűek, és a jelenlegi és jövő generációit egyaránt érintik.

I.2. Törekvés a körkörös életmódra

Mit jelent a körkörös életmód? Hol kezdhetjük el egyénileg és közösségként, és miért érdemes ezt tennünk? Hogyan jelenthet a körkörös gazdasági modell lehetséges megoldást az általunk észlelt problémákra?

A körforgásos gazdaság olyan gazdasági megközelítést ír le, amelyben a **nyersanyagokat a lehető legnagyobb mértékben visszavezetik a rendszerbe**, csökkentve a keletkező hulladékot, ideális esetben egy olyan világot teremtve, ahol az energia és az anyagok zárt körforgásban maradnak. Ez kritikus fontosságú ahhoz, hogy megoldjuk a fogyatkozó erőforrások és a hulladéktermelés egyre növekvő válságát. A teljes hulladékmentesség kihívást jelenthet, ha nem is tűnik utópisztikus célnak. Ez azonban nem szabad, hogy elijesszen bennünket attól, hogy **megpróbáljunk törekedni erre szokásaink megváltoztatásával**.

Mivel a változás nem megy egyik napról a másikra, és ahhoz, hogy hosszú távon tartható legyen, **fenntarthatóbb és környezetbarátabb életmódot kell kialakítanunk**. Ideális esetben egy körkörös életmódot.

¹ forrás: <https://www.europarl.europa.eu/news/hu/headlines/economy/20151201ST005603/korforgasos-gazdasag-mit-jelent-miert-fontos-es-mi-a-haszna>

TÖREKVÉS A KÖRKÖRÖS ÉLETMÓDRA

Mondj nemet a gyors divatra

Manapság a divat nagy része a gyors divat, amely lineáris fogyasztási modellt követ: előállítják, használják, majd hulladékként kidobják a ruhákat. Gyors és gyakori változtatásokat ösztönöz a ruhatárban a szezonális stílusok bevezetésével, a ruhák pedig nem úgy készülnek, hogy sokkal tovább tartsanak egy évszakra. A folyamatos lecserélést kerülve a tartósabb ruhák vásárlásával és viselésével, a sérült ruhák javításával, a textilanyagok újrafelhasználásával a divat "lassítható".

Kerüld a fölösleges csomagolást

A piacon kapható termékek nagy része túl sok csomagolást használ, ami gyakran nem biológiailag lebomló műanyag, és nem, vagy nem teljesen újrahasznosítható. Így nehezen hasznosítható hulladék keletkezik, amelyet gyakran elégetnek. Sok mindenre lehet ügyelni egy termék vásárlásával: várásoljunk kevesebb, vagy újrahasznosítható lebomló anyagból készült csomagolást. A műanyag zacskók elkerülése, az újrafelhasználhatónak tervezett, speciális bevásárlótáskák vagy papírzacskók használata csökkentheti a hulladékot. Természetesen bizonyos mértékig a kiskereskedők intézkedéseire lesz szükség ahhoz, hogy ezeket a lehetőségeket kínálják, de sokan már tettek lépéseket ebbe az irányba, és mi fogyasztóként még mindig megmutathatjuk, hogy vásárlóként döntéseinkkel elfogadjuk ezeket az ajánlatokat.

Kölcsönözz, bérelj, ossz meg

Vajon tényleg mindig új dolgokat kell vásárolnunk? Sokszor elhanyagoljuk azt a szempontot, hogy tárgyakat egyszerűen meg is lehet osztani, vagy tovább lehet adni másoknak. Akár családtagok, barátok között, vagy online platformok és piacterek igénybevételével. A régi, jó állapotban lévő használt ruhák jótékonsági szervezeteknek, vagy a könyvek helyi könyvtáraknak adományozása szintén egy lehetőség. A bolhapiacokon vagy garázsvásárokon történő viszonteladás is alternatíva lehet, és még némi bevételt is biztosíthat abból, ami amúgy a szemétkosárba végeznék.

Komposztálj

A szerves hulladék kezelésének egyik régóta alkalmazott technikája a komposztálás, amely során a biológiailag lebomló hulladékot, különösen az élelmiszerhulladékot úgy juttatják vissza a talajba, hogy elenőrzött környezetben elősegítik elő a lebomlást. Ennek a folyamatnak az előnyei jelentősek lehetnek, mivel jelenleg az ember által termelt hulladék mintegy 30%-a élelmiszer- és kerti hulladék, ami hulladéklerakókban végzi. Ott a hulladék nagy mennyisége miatt nagy része *anaerob* körülmények között bomlik le (azaz olyan folyamatok során, amelyekhez nincs szükség levegőre, mivel az nem éri el a bomló anyagot alacsonyabb szinteken), ami fokozott metánkibocsátást okoz. A komposztálással nemcsak ennek a rendkívül erős üvegházhatású gáznak a kibocsátását csökkenthetjük. A talaj vízmegtartó képességének és növényzetének növelésével javíthatjuk a talaj állapotát és csökkenthetjük az eróziót. Ez a kertészkedésben is nagyon hasznos, ahol a régi szerves hulladék segíthet új virágok és zöldségek termesztésében.

Támogass fenntartható márkákat – körforgásos gazdaság, bölcsőtől bölcsőig

Az iparban egyre nagyobb a körforgást és a környezetbarát folyamatok kialakítását ösztönző tendencia, ami részben az aktivizmusnak, részben a tudatos fogyasztói magatartásnak köszönhető. Ez rávilágít arra, mennyire fontos az ilyen tudatosság. Egy termék körforgékonyságának megítélésére jó szabvány a Cradle-to-Cradle Certified Product Standard, amely világszerte elismert. Azt jelzi, hogy a termékek a körkörösséget szem előtt tartva készültek, és a későbbiekben új termékek alapanyagává bonthatók le. Az ilyen márkák támogatásával megmutatjuk nekik és a világnak is, hogy törődünk a bolygóval.

Használd újra és 'csináld magad'

Míg a *downcycling* az újrahasznosított anyagok olyan felhasználását írja le, ahol az anyag minőségének romlása nem számít (pl. újrahasznosított papír felhasználása táskákhoz), addig a *upcycling* újrahasznosítás esetében hulladékfeldolgozás során finomítással jobb minőségű új termékeket állítanak elő. Ez lehet a hulladék művészeti célú felhasználása, vagy a régi, jó állapotban lévő tárgyak anyagainak felhasználása is (pl. régi bútorok, építési fagerendák vagy falapok faanyagának felhasználása tányérok, társasjátékok vagy más fából készült tárgyak faragásához). Ezzel jó minőségű, eredetileg funkciójukat ellátni nem tudó anyagok kapnak új életet.

A DIY (*Do It Yourself*, azaz csináld magad) esetében kész eszközök vásárolása helyett magunk készítjük el azokat. Bárki elsajátíthatja a szükséges készségeket, és jó módja lehet a pénzmegtakarításnak. Gyakran a már meglévő eszközeink újrahasznosítását. Ez, és az újrahasznosítás kreatív folyamatok, amelyek a képzelőerejétől függően messzire vezethetnek.

Fektess be minőségi és tartós termékekbe

07

A modern fogyasztói társadalom egyik legfontosabb aspektusa a tömegtermelés elterjedése, ami gyakran a minőség romlásához vezet a költségek és az árak csökkentése érdekében. A gyors divathoz hasonlóan ez is úgy van kialakítva, hogy állandó, gyors körforgást eredményezzen, amelyben az olcsó termékeket korlátozott ideig használjuk mielőtt újakat vásárolnánk, a régiekből hulladékot termelve (ez még olyan fogalmakhoz is vezet, mint a tervezett elavulás, amely szerint a termékek úgy vannak megtervezve, hogy csak egy bizonyos ideig tartsanak ki). A jobb minőségű termékekbe való befektetéssel a kezdeti költségek magasabbak lehetnek, de hosszú távon megtérülhetnek, mivel a termékeket kevesebbszer kell cserélni. Gyakran alkalmasabbak javításra, ami tovább növeli élettartamukat. Ez nem csak ruhák, hanem például bútorok, járművek, elektronika és minden olyan terület esetében is alkalmazható, ahol egy terméket hosszabb ideig szeretnénk használni.

A szokások kialakításához időre van szükség, ahogyan megváltoztatásukhoz is. A fentieket nem feltétlenül kell úgy felfognunk mint felhívást az azonnali váltásra a teljesen fenntartható körkörös és szén-dioxid-mentes életmódra (még ha ezt szeretnénk is), hanem mint **kísérletet arra, hogy felhívjuk a figyelmet a témára**, figyeljünk, hogy kevesebb hulladékot termeljünk, ami sokszor nem is jár költségekkel. Emellett **törekedjünk a fogyasztási szokásaink megváltoztatására** a termékek újrafelhasználásával, javításával, újrahasznosításával; ahol csak lehet, a víz- és villamosenergia-takarékossággal.

A teljes körkörösséghez vezető út talán nem könnyű, ám az első lépés megtétele meglepően az!

I.3. A művészet mint a társadalmi befogadás eszköze

A művészetet régóta a társadalmi befogadás erőteljes eszközeként ismerik el, amely a kreativitás átalakító erejét használja fel a korlátok lebontására, az empátia előmozdítására és olyan terek létrehozására, ahol a különböző hangok meghallgatásra és ünneplésre találnak. A legkorábbi barlangrajzoktól a kortárs multimédiás installációkig **a művészet olyan médiumként szolgált, amelyen keresztül az egyének és közösségek kifejezhetik identitásukat, megkérdőjelezhetik a társadalmi normákat és kiállhatnak a pozitív változások mellett.** A művészi kifejezőmód platformot biztosít a marginalizált csoportoknak, lehetővé téve, hogy visszaszerezzék hangjukat és megosszák egyedi nézőpontjukat. A művészet olyan kommunikációs eszközt kínál, amely túllép a nyelven, a kultúrán és a társadalmi megosztottságon, és alapvető emberi szinten teremt kapcsolatot. Azáltal, hogy a művészen keresztül mutatják be tapasztalataikat, kihívásaikat és törekvéseiket, a különböző háttérű egyének megerősödnek, miközben mások számára is lehetőséget biztosítanak arra, hogy mélyebben megértsék és értékeljék történeteiket és identitásukat.

A művészet emellett **a társadalmi átalakulás katalizátoraként is szolgál**, mivel megkérdőjelezi a meglévő előítéleteket és hatalmi struktúrákat. Teret biztosít a kritikai reflexiónak, arra ösztönözve a nézőket, hogy megkérdőjelezzék feltételezéseiket, szélesítsék perspektívaikat, és nagyobb empátiával forduljanak mások iránt. A művészen keresztül a marginalizált közösségek megtalálják az önérvényesítés lehetőségeit, érvényesítik jogaikat és követelik a társadalmi változásokat. A status quo-t megkérdőjelező művészet létrehozásával a művészek a felhatalmazás ügynökeivé válnak, akik másokat is arra ösztönöznek, hogy vállalják identitásukat, és aktívan részt vegyenek egy befogadóbb társadalom kialakításában. A művészet **a közösségi elkötelezettség és részvétel előmozdításában is döntő szerepet játszik.** Platformot biztosít az együttműködéshez és kollektív kifejezéshez, lehetővé téve a találkozásokat, történetek megosztását, és közösségek alakítását. A közösségeket bevonó művészeti projektek nemcsak a párbeszédet és közös élményeket segítik elő, hanem erős társadalmi kötelekeket is építenek, amelyek túllépnek a társadalmi megosztottságon. Az olyan befogadó művészeti terek, mint a múzeumok, galériák és nyilvános installációk, a hozzáférhetőség és a reprezentáció biztosításával tovább segítik a társadalmi befogadást, lehetővé téve a művészeti diskurzusba való bekapcsolódáshoz.

A művészet emellett **az oktatás és a tudatosság fontos eszköze**, amely rávilágít a társadalmi problémákra, segíti a megértést és elősegíti a kollektív cselekvést. Képes megkérdőjelezni a sztereotípiákat, és felhívja a figyelmet a rendszerszintű igazságtalanságokra.

Azáltal, hogy a művészet összetett társadalmi kérdéseket mutat be, **párbeszédre, kritikus gondolkodásra ösztönöz, és változtatásra inspirál.** Ahogy felismerjük és elfogadjuk a művészetben rejlő lehetőségeket, elindulunk egy igazságosabb és befogadóbb társadalom felé vezető úton. A sokszínűség gazdagságának ünneplésével, az empátia előmozdításával és a marginalizált közösségek megerősítésével a művészet a pozitív társadalmi változások hajtóerejévé válik. Figyelemre és cselekvésre szólít bennünket, hogy minden hangot értékeljünk és bevonjunk az emberi tapasztalatok kollektív szövevényébe.

A művészet több szempontból is hatékony eszköze lehet a társadalmi befogadásnak:

1. Különböző nézőpontok kifejezése

A művészet egyik alapvető módja a társadalmi befogadás előmozdításának az, hogy platformot biztosít a különböző nézőpontok kifejezésére. A művészi kifejezés lehetővé teszi a különböző háttérű és tapasztalatú személyek számára, hogy megosszák egyedi történeteiket, kihívásaikat és törekvéseiket. Ez olyan eszközzé válik, amelyen keresztül a marginalizált csoportok visszanyerhetik hangjukat, és megkérdőjelezhetik a társadalmi normákat. Azáltal, hogy a művészeteken keresztül mutatják be tapasztalataikat, ezek az egyének nem csak a megerősödés érzését kaphatják, hanem lehetőséget biztosítanak mások számára is, hogy mélyebben megértsék és értékeljék történeteiket, identitásukat.

2. Korlátok lebontása

A művészet eredendően képes túllépni a nyelvi, kulturális és társadalmi korlátokon. Érzelmeken, képeken és szimbólumokon keresztül kommunikál, alapvető emberi szinten teremt kapcsolatot. A művészet területén a különböző háttérű emberek találkozhatnak, megtapasztalhatják és értékelhetik egymás alkotásait, juthatnak közös nevezőre. A kiállítások, előadások és kulturális események olyan terekké válnak, ahol az emberek a különbözőségeik ellenére is kapcsolatba lépnek egymással. Ezek az interakciók segíthetnek lebontani az előítéleteket és sztereotípiákat, elősegítve az összetartozás és befogadás érzését. A művészet arra ösztönöz, hogy tekintsünk túl saját nézőpontunkon, foglalkozzunk mások tapasztalataival, nézőpontjaival, elősegítve az empátiát és a megértést.

3. Képesé tevés és önérvényesítés

A művészi kifejezésmód erőteljes eszközként szolgál a marginalizált közösségek számára identitásuk megerősítéséhez és jogaikért való kiálláshoz. A művészetten keresztül az egyének közölhetik tapasztalataikat, frusztrációikat, álmaikat, visszaszerezve ezzel a narratívájuk feletti hatalmat. Azáltal, hogy a művészet hangot ad a hangtalanoknak, a társadalom által gyakran kirekesztett vagy marginalizált egyéneknek is erőt ad. Eszközt biztosít a sztereotípiák megkérdőjelezésére, az elnyomó rendszerek lebontására, és társadalmi változások követelésére. A művészek a felhatalmazás ügynökeivé válnak, és másokat is arra ösztönöznek, hogy vállalják identitásukat és érvényesítsék jogaikat. A művészet az önérvényesítés egyik formájaként is szolgál, lehetővé téve a szabad és hiteles kifejezést, a társadalmi elvárások korlátai nélkül.

4. Az empátia és megértés segítése

A művészet egyedülálló módon képes empátiát kiváltani és érzelmi kapcsolatokat teremteni. A művészet a különböző nézőpontok és elbeszélések bemutatásával elősegíti a megértést, az együttérzést és a tiszteletet a gyakran kirekesztett vagy félreértett egyének és csoportok iránt. Amikor az emberek olyan művészettel foglalkoznak, amely a marginalizált közösségek tapasztalatait mutatja be, az humanizálja ezeket a tapasztalatokat, és áthidalja a megértés közötti szakadékokat. Segít a nézőknek mások helyébe lépni, elősegíti az empátia érzését, és megteremti a befogadó párbeszéd és együttműködés alapjait. A művészet a közös érzelmek és az egyetemes emberi tapasztalatok kiemelésével megkérdőjelezheti a meglévő előítéleteket. Arra ösztönz, hogy átgondoljuk feltételezéseinket, szélesítsük perspektíváinkat, és nagyobb empátiát fejlesszünk ki mások iránt.

5. Közösségi szerepvállalás és részvétel

A művészet katalizátora lehet a közösségi szerepvállalásnak és az aktív részvételnek. Platformot biztosít az egyének számára, hogy találkozzanak, együttműködjenek művészeti projekteken. Legyen szó nyilvános falfestményekről, közösségi előadásokról vagy interaktív installációkról, a művészet arra ösztönzi az embereket, hogy megosszák történeteiket, és aktívan alakítsák közösségeiket részvételükkel. Ezekben a kreatív erőfeszítésekben a társadalmi befogadás kollektív erőfeszítéssé válik, ahol mindenki hangját értékeli és ünnepli. A különböző közösségeket bevonó művészeti projektek elősegítik a párbeszédet, a közös élményeket, és erős társadalmi kötelekeket építenek.

6. Társadalmi kommentár és kritika

A művészet gyakran a társadalom tükörképeként szolgál, kommentálja és kritizálja a társadalmi igazságtalanságokat, egyenlőtlenségeket és rendszerszintű problémákat. A művészek képesek megkérdőjelezni a status quo-t, felhívni a figyelmet fontos társadalmi kérdésekről, és vitákat provokálni róluk. Alkotásaikon keresztül felhívják a figyelmet a gyakran elhallgatott hangokra, és fényt derítenek a marginalizált csoportok tapasztalataira. A művészet a változás katalizátorává válik, arra ösztönözve a társadalmat, hogy megkérdőjelezze értékeit, és egy befogadóbb és igazságosabb jövőért dolgozzon.

7. Befogadó terek létrehozása

A művészeti tereket, például múzeumokat, galériákat és nyilvános installációkat úgy lehet kialakítani, hogy azok befogadóak és mindenki számára hozzáférhetőek legyenek. A fizikai és kognitív hozzáférhetőség biztosításával a művészet szélesebb közönséget vonzhat be, és befogadó környezetet biztosíthat a különböző közösségek számára. Az befogadó, inkluzív terek ösztönzik a marginalizált csoportok alkotásainak bemutatását és kiállítását is, valamint láthatóságot és elismerést biztosíthat azoknak a művészeknek, akiket történelmileg kizártak a mainstream narratívákból.

A művészet a társadalmi befogadás katalizátoraként szolgál a sokszínűség gazdagságának elismerése és ünneplése, az empátia erősítése és a marginalizált közösségek megerősítése révén. A művészet a különböző nézőpontok kifejezésére, a korlátok lebontására és a társadalmi változások előidézésére szolgáló ereje révén párbeszédre és megértésre ösztönöz. Azáltal, hogy platformot biztosít az önérvényesítéshez, bevonja a közösségeket és befogadó tereket hoz létre, a művészet olyan eszközzé válik, amely elősegíti a befogadóbb és igazságosabb társadalom kialakulását. Ahogy felismerjük és kihasználjuk a művészet átalakító potenciálját, egy olyan világ megteremtésén dolgozhatunk, ahol mindenki hangját meghallgatják, értékelik, tisztelik.

II. A PROJEKTBEN ALKALMAZOTT MÓDSZEREK

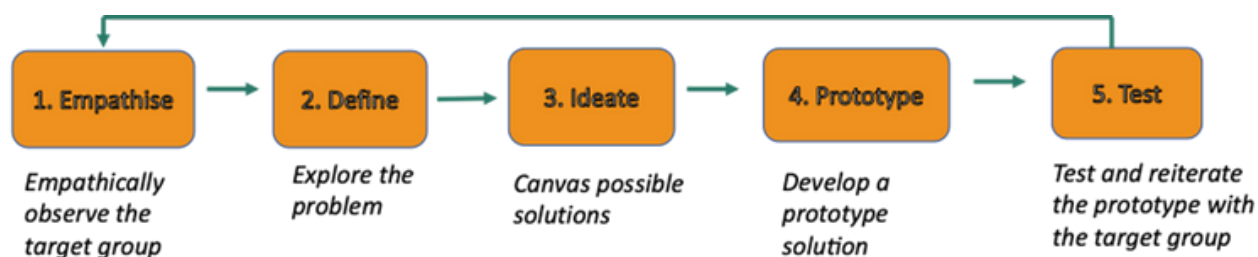
Ez a fejezet azokat a módszereket mutatja be, amelyeket a partnerség a fiatalok és az ifjúságsegítők igényeinek azonosítására használt, és azokat, melyeket a felmerülő kérdésekre, témákra válaszul alkalmazott innovatív és gyakorlati módon. Lépésről lépésre ismerteti a kutatási folyamatot, betekintést nyújt abba, hogy a körkörösség hogyan lehet releváns megközelítés a művészetek ifjúsági munkában való alkalmazásában, és hogy a vegyes tanulás és a digitális eszközök hogyan biztosíthatnak nagyobb rugalmasságot ehhez.

II.1. Kutatás az empátiaterképezés segítségével

II.1.1. Az empátiaterképezés

A CirculART-e projekt első lépéseként **a célcsoportok igényeinek összegyűjtésére és elemzésére az empátiaterképezés módszerét alkalmaztuk.** Az empátiaterképezés a *Design Thinking* (DT) módszer része, amely megoldásalapú és célorientált megközelítést kínál az összetett emberi és társadalmi problémák kezelésére. A DT a célcsoportokkal való szoros **együttműködésen alapul, támogatja őket abban, hogy a teljes tervezési folyamat részesei legyenek,** az igények meghatározásától a véglegesítésig.

1. ábra: a Design Thinking módszer felépítése

"Az empátiainterjú egy olyan megközelítés, amelyet arra használnak, hogy minél többet megtudjanak egy személynek egy adott tér, folyamat, cél vagy környezet "felhasználójaként" szerzett tapasztalatairól. Meg akarjuk érteni az emberek döntéseit, és azok okait. Azáltal, hogy belépünk egy másik személy gondolataiba, érzéseibe és motivációiba, és megértjük azokat a döntéseket, amelyeket az adott személy hoz, megérthetjük viselkedési jellemzőit, és képesek vagyunk azonosítani szükségleteit. Ez segít nekünk az innovációban, és abban, hogy termékeket vagy szolgáltatásokat hozzunk létre az adott személy számára." [1]

[1] <https://webdesign.tutsplus.com/articles/techniques-of-empathy-interviews-in-design-thinking--cms-31219>: Techniques for Empathy Interviews in Design Thinking.

Az empátiatérképezés egy narratív alapú szükségletfelmérési módszer, amely az **interjúkészítő és az interjúalany közötti szabad párbeszédre épül**, és segít az interjúztatónak az interjúk eredményeinek elemzésében azáltal, hogy **kategorizálja az interjúalany által adott üzeneteket** a különböző megnyilvánulási szintek szerint: **verbális és nem verbális kifejezések, érzések, gondolatok, valamint az interjúalany megfigyelései** a külvilág adott témára adott reakcióiról. Ily módon átfogó képet kaphatunk a megkérdezett személy valódi szükségleteiről, beleértve azokat a szükségleteket/ötleteket is, amelyeket a személy nem tudott szóban vagy közvetlenül konkrét szükségletként megfogalmazni, hanem inkább csak érzésként vagy gondolatként.

Az empátiainterjú **mindig egy nyitott kérdéssel kezdődik**, amely a megkérdezettet bevezeti a témába, de elég nyitott és általános ahhoz, hogy megfelelő irányba terelhesse az elbeszélést. A vezető kérdés tehát gyakran a *Milyen?* Például: *"Milyen volt a legutóbbi alkalom, amikor..."*. Ezt a kezdő kérdést követően az interjúztató csak olyan kérdéseket tesz fel, melyek a megkérdezett által adott információkhoz kapcsolódnak - akárcsak egy hétköznapi, érzékeny és empátikus beszélgetésben.

Miközben az interjúalany beszél, a kérdező nemcsak az ő elbeszélését **figyeli**, hanem **a nonverbális kifejezéseket is**: gesztusokat, mimikát, hangszínt, nevetést, testmozgást stb. Ideális esetben az interjút ketten készítik: míg az egyikük kérdez, a másik megfigyeli a beszélgetést és jegyzetel. **Ajánlott az interjúról hang- vagy videofelvételt is készíteni**, természetesen a megkérdezett előzetes beleegyezését követően. Egy interjú általában nem tarthat tovább 5, legfeljebb 10 percnél.

Miután az empátiainterjúk elkészültek, **az interjúztatók** megbeszélik az eredményeket, és **kitöltik az empátiatérképet**, feltüntetve az interjúalany gondolatait, érzéseit, félelmeit és cselekedeteit az alábbiak szerint:

2. ábra: az empátiatérkép modell

AMIT LÁT, HALL, MEGFIGYEL

- Mit figyel meg az interjúalany a környezetében?
- Mit mondanak, gondolnak és tesznek a körülötte lévő emberek?
- Milyen hangok, vélemények vannak jelen körülötte?
- Milyen cselekedetek, viselkedések figyelhetők meg?
- Milyen változások tapasztalhatók?

AMIT MOND, GONDOL

- Mi jár az interjúalany fejében?
- Milyen főbb témát, témákat említ, hoz fel?
- Mi a véleménye ezekkel kapcsolatban?
- Milyen gondolatai, ötletei, reflexiói vannak ezekkel a témákkal kapcsolatban?

AMIT ÉREZ

- Melyek az interjúalany fő érzései?
- Milyen érzéseket fejezett ki szóban?
- Milyen érzéseket fejezett ki nem verbális kommunikációval?

AMIT CSELEKSZIK

- Milyen konkrét cselekedetekben, kezdeményezésekben vesz részt a felhasználó?
- Mik ezeknek a rövid története?
- Melyek ezeknek a főbb eredményei?

NYERESÉGEK, POZITÍVUMOK

- az interjúalany által felidézett pozitív elemek összegzése

VESZTESÉGEK, NEGATÍVUMOK

- az interjúalany által felidézett negatív elemek összegzése

Az empátiatérképezés módszere különösen alkalmas egy célcsoport igényeinek feltérképezésére, mivel **rávilágít az emberek valódi érzéseire, megfigyeléseire és gondolataira**. Miután az empátiainterjúk megvannak, és elkészülnek térképek (minden interjúhoz külön térkép), **a kérdezők végigmennek egy értelmező folyamaton**, aminek során a megfigyelések alapján azonosítják a célcsoport fő készségeit, kívánságait és szükségleteit. Ezeket az igényeket aztán fel lehet használni a célcsoport számára nyújtandó szolgáltatás vagy termék pontosabb megfogalmazásához.

A *Design Thinking* módszerben az empátiatérképezés a folyamat első lépése; a szolgáltatás/termék nyújtói azonban a gyártási fázis során többször is visszatérnek az eredetileg azonosított igényekhez, hogy ellenőrizzék, termékeik/szolgáltatásaik megfelelnek-e a felhasználók vagy ügyfelek igényeinek.

II.1.2. Empátiatérképek a CirculART-e-ban

Bár a CirculART-e nem kifejezetten a *Design Thinking* módszerén alapul, hasznosnak tűnt a projekt első tevékenységeként bevezetni az empátiatérképezést, megkönnyítve minden partner számára célcsoportjai igényeinek összegyűjtését és elemzését. Ezzel végül a teljes partnerség is képes volt a CirculART-e módszer által középpontba állított általános készségek azonosítására.

A CirculART-e empátiatérképezési folyamata a következő lépésekben valósult meg:

01

Rövid tréning a módszerről és az interjúalanyok azonosításáról

A CRN a projektindító találkozó során egy képzést tartott az empátiatérképezésről a partnereknek. Ennek során megállapodás született az elkészítendő interjúk számáról és az interjúk elején feltett fő vezető kérdés tartalmáról. A közös döntésnek megfelelően minden partner vállalta, hogy empátiainterjút készít:

- 8 migráns háttérű fiatallal (közvetett célcsoport)
- 2 ifjúságsegítővel, akik migráns háttérű fiatalokkal dolgoznak (közvetlen célcsoport)

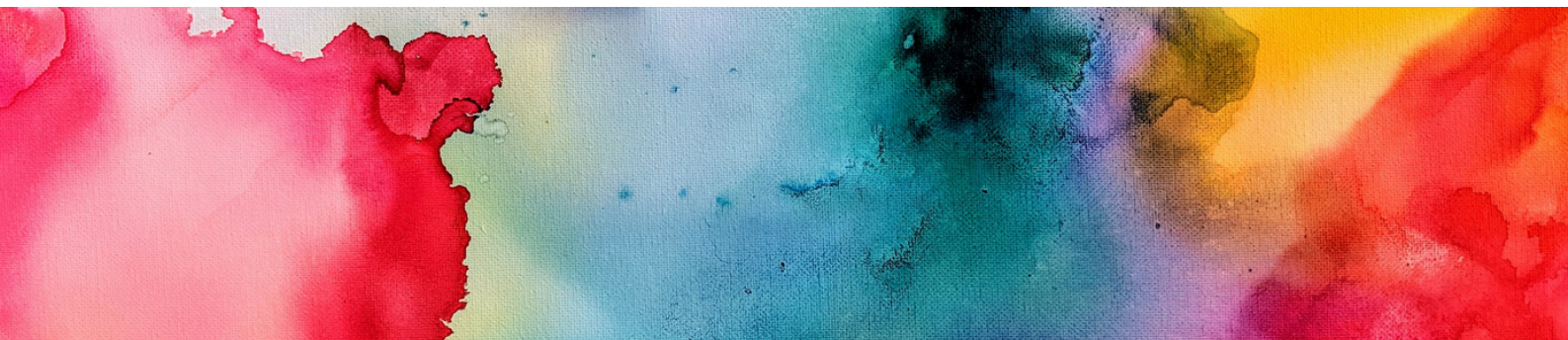
A két csoport sok esetben lehet átfedésben.

01

Természetesen minden szervezetnek megvolt a szabadsága, hogy a kiinduló kérdéseket a célcsoportjaik sajátos feltételeinek, képességeinek és összefüggéseinek megfelelően fogalmazza meg. A javasolt kezdő kérdések a következők voltak:

Ifjúságsegítők számára: *Milyen volt a legutóbbi alkalom, amikor megoldottál egy problémát a munkád során?*

Fiataloknak: *Milyen volt, amikor legutoljára állást kerestél? (abban az esetben, ha az illető elég idős) Mesélj a legutóbbi alkalomról, amikor egy problémát kellett megoldanod a közösségben.*

02

Az empátiaterképezés folyamata

A helyi empátiainterjúkat és -terképeket a partnerek egyénileg készítették el, és minden egyes interjú után kitöltötték empátiaterképeket.

A folyamat végén készült értékelő jelentés alapján az empátiaterképezés meglehetősen sikeres tevékenységnek bizonyult, amelynek során a partnerek többet tudtak meg a célcsoport gondolatairól, valamint egy új módszert is megtanulhattak és gyakorolhattak. Néhány partner számára azonban nehézséget jelentett, hogy az embereket, különösen a fiatalokat megnyerjék az empátiainterjúk készítésére. Gyakran nem volt idejük, vagy nem volt kedvük részt venni a folyamatban, és csak úgy lehetett őket bevonni, ha más érdekes tevékenységeket (például kézműves foglalkozásokat, nyelvtanulást stb.) biztosítottak számukra. Néhány partner számára a kiinduló kérdés meghatározása is problémás volt: kiderült, hogy minél közelebb áll valaki a célcsoportjához, annál konkrétabbnak kell lennie a kérdésnek.

03

Képzés a térképek értelmezéséhez

Harmadik lépésként a CRN online képzést szervezett partnereknek az értelmező folyamatok elvégzésére. Ennek célja az volt, hogy a partnerek munkatársaikkal és célcsoportjaikkal együtt elemezzék az empátiatérképek eredményeit.

04

Helyi értelmező műhelyek

A képzés eredményei alapján az egyes partnerek helyi workshopokat tartottak az interjúztató és a megkérdezettek részvételével.

A workshopok során a partnerek különböző módszereket alkalmaztak a résztvevők bevonására az elemzési szakaszba, például a workshopot az empátiatérképek egyéni felolvasásával vagy a térképek bemutatásával kezdték.

A workshopok második részeként a résztvevőket felkérték, hogy vitassák meg a következőket: a közös vonások, amelyek több interjúban is jelen vannak, és a főbb anomáliák, ellentmondások, érdekes kivételek egy-egy interjúból.

A kisebb csoportok esetében ezeket a megbeszéléseket plenáris csoportbeszélgetéseken moderálták, a nagyobb csoportok esetében speciális módszereket alkalmaztak, például a koncentrikus körök módszerét.

A workshopok harmadik részeként a résztvevők az elemzések alapján azonosították a helyi célcsoportok fő szükségleteit.

Ezek után a résztvevők ötletbörzét tartottak az igényekhez párosítható készségekről, valamint néhány olyan gyakorlatról, amelyeket aktívan használnak, és amelyek felhasználhatók az adott készség tanítására.

A helyi műhelyek eredményeit a partnerek értékelő sablonokban, valamint az empátiatérképezés érzékeléséhez megnyitott MIRO táblán foglalták össze, ami [ide kattintva](#) elérhető.

3. ábra: A német CRN példája az empátiatérképek összefoglalóira, forrás: <https://miro.com/app/board/uXjVOo4cZdY=/>

SEES

- anxious friends, family members
- are well aware of the problems
- collecting doubts from environment
 - role model for others
 - trying not to complain
 - hiding high stress levels
- bringing only close relatives into trust
- language is a problem: often to express something, but also working/communicating with bureaucracy

THINKS

- want to make own decisions
- want to take responsibilities of themselves
- knowing perfectly well of the situation/problem
- have difficulties to communicate the problems
- trying their bests + have to work more than others
 - does not feel recognized
- is observing surroundings for finding solutions
- is taking opportunities as soon as they pop up

FEELS

- sometimes insecure and angry
 - stuck at points
 - frustrated
- feeling misunderstood
- feeling thankful for help
- not accepted for achievements
- well connected with own feelings/ aware of own feelings and listens to them
- sometimes does not know where to start/what to change first

DOES

- not always telling the real feelings, hiding emotions from social environment
- working on problems on themselves, finding own solutions
- hiding feelings when insecure/ does not speak about it
 - trying to gain skills to help themselves
- open communication about success, but hiding problems
- trying different coping mechanisms

4. ábra: az olasz Per esempio példája a helyi műhelyeken azonosított készségekre, forrás: <https://miro.com/app/board/uXjVOo4cZdY=>

Online értelmező workshopok

A helyi műhelyek eredményeit a partnerek 2x2 órás online műhelyek keretében összegeztük és hasonlítottuk össze. Az esemény célja a következő volt:

- az empátiaterképek összehasonlítása, a 7 partner közötti főbb hasonlóságok és anomáliák megvitatása.
- a közös és a egyéni igények összehasonlítása
- a jövőbeni CirculART-e módszertan tanulási céljaként azonosítani a fő fejlesztendő készségeket

A workshop eredményeként 8 készség került meghatározásra: 3 konkrét készség közvetlenül kapcsolódik az empátiaterképek segítségével azonosított igényekhez, és 5 általános készség közvetve kapcsolódik az igényekhez, a konkrét készségekhez vagy a készségek tanításához javasolt gyakorlathoz.

Az igényekhez közvetlenül kapcsolódó fő készségek a következők:

Kommunikációs készségek

Lehetővé teszi a zökkenőmentes párbeszédet, segíti a társadalmi integrációt, a tanulást, a kulturális cseréket stb. Ide sorolhatjuk a nyelvi készségeket, a nem verbális vagy nyelven kívüli kommunikációt, a tárgyalási készséget, a nyilvános beszéd készségét stb. Ezek közvetlenül kapcsolódnak a célcsoportok igényeihez, hogy javítsák a migráns háttérű fiatalok helyi közösségekkel való kommunikációs képességeit.

Szakmai készségek

Ezek a migráns háttérű fiatalok szakmai helyzetének javításához kapcsolódtak. Ide tartozik a munkaerőpiacon elfoglalt pozíciójuk javítása, a szakmai hálózatokba való beilleszkedés, saját értékeik megfogalmazása a munkaadók felé, készségeik és kompetenciáik elemzése és az ezeknek megfelelő érdeklődési területek megtalálása. A készségek széles skáláját sorolták fel itt, mint például a profil- és hálózatépítés, vezetői és menedzsmentkészségek, stratégiaalkotás, stb.

Önismereti készségek

Az előző szükségletekhez kapcsolódva, az empátiainterjúk rávilágítottak a migráns háttérű fiatalok igényére, hogy jobban megértsék önmagukat, a társadalomban betöltött szerepüket és értékeiket, ezen keresztül növeljék önbecsülésüket és a helyi társadalom kihívásaihoz való pozitív hozzáállásukat. Ez a téma minden egyes partnerországban fontosnak bizonyult. Olyan készségek szerepeltek itt, mint az önreprezentáció, a tudatosság növelése, az érzelmek kezelése és az önbecsülés.

Vizuális készségek

hogyan lehet valakinek az érzéseit és érzelmeit vizuális kifejezési formákkal kifejezni a verbális kifejezés kiegészítése vagy elkerülése érdekében, és hogyan lehet egymást a vizuális kifejezési formák segítségével megérteni egy olyan környezetben, ahol a verbális kommunikáció a közös nyelv hiánya miatt még mindig nem lehetséges. A vizuális készségek fontosak az érzelmek kifejezése, az automatikus ábrázolás, de a nyelvi és szakmai készségek fejlesztése szempontjából is.

Digitális készségek

napjainkban megkerülhetetlen készcsoport, amely lehetővé teszi a digitális eszközök és kifejezési formák használatát. Támogatja a kommunikációt és a szakmai készségeket, de javítja az önbecsülést és a helyi közösségben való helytálláshoz szükséges kompetenciákat is.

Interculturális készségek

minden olyan készség, amely a különböző kultúrák közötti interakció kezeléséhez szükséges az empátia, figyelem, humorérzék, kommunikációhoz szükséges biztonságos – fizikai, mentális, virtuális – tér megteremtésének megtanulása stb. segítségével.

Analitikus készségek

a készségeknek ez a csoportja a belső és külső környezet általános megértését támogatja azáltal, hogy segít rendszerezni és osztályozni annak elemeit, azonosítani a köztük lévő összefüggéseket és kölcsönhatásokat, és megérteni az elemek egymásra gyakorolt főbb hatásait.

Szociális készségek

készségek széles skálája, amelyek lehetővé teszik, hogy valaki jobban megértse a környező társadalom összetett kérdéseit és integrált módon viselkedjen benne.

A projekt első eredményét az empátia feltérképezése és az azt követő közös alkotótevékenységek jelentik, amelyek a CirculART-e kulcskompetenciáinak meghatározásához vezettek. A fent leírt készségeket a következőkben azon gyakorlatok azonosítására használjuk, amelyek CirculART-e tanterv és módszer fő elemeit fogják alkotni.

A folyamat eredményeként készült egy videó is arról, hogy az empátiatérképezés módszere hogyan támogathatja a fiatalokat az önérvényesítés és a társadalmi szerepvállalás terén. A videó [ide kattintva](#) tekinthető meg.

II.2. Körkörösség a művészetben és az ifjúsági munkában

A vizuális művészeteken **a vizuális alkotáson keresztül a körkörösség összetett és többszörös jelentéssel bíró fogalomként vizsgálható.** Az itt és a következő kiadványban bemutatott gyakorlatok beépültek egy tágabb CirculART-e tantervbe, hogy feltárják a vizuális kreativitás lehetőségeit a körkörös életmóddal kapcsolatos tudatosság növelésére a kreatív folyamat különböző fázisaiban, mint például a kutatásban, a koncepcióalkotásban, és a megvalósításban.

A kreatív gondolkodás ösztönzésére **olyan gyakorlatokat valósítottunk meg, amelyek lehetővé teszik a gondolkodást környezeti hatásokról, mindennapi tárgyairól, azok társadalmi és kulturális jelentéséről, új, képzeletbeli felhasználási módokat rendelve hozzájuk,** mint újrahasznosított tárgyakhoz (Izd. a *Ha régész lennék* gyakorlatot).

Kutatási fázisként a körkörösség városban található különböző típusú jeleinek megörökítésével fotókon, videókon vagy rajzokon sokkal többet tudhatunk meg a koncepció összetettségéről és árnyalatairól a megfigyelés révén (Izd. *Körkörös városi séta*). Ez indíthat egy gondolkodási folyamatot arról, hogy a vizuális és kulturális tárgyak körkörös használata, vagy a térben való körkörös mozgás, vagy a körkörösség mint táplálkozási rendszer a természetben hogyan kapcsolható össze egymással, és hogyan inspirálhat további harmonikusan működő, a körkörösség elvén alapuló rendszereket.

Az olyan **digitális és audiovizuális gyakorlatok,** mint a videoszerkesztés (vizuális történetmesélés) a körkörös rendszerek komplexitásával kapcsolatos további értelmezések és reflexiók lehetőségét nyitják meg a rendszerek közötti analógiák hangsúlyozásával.

A **kreatív újrahasznosítási gyakorlatok,** mint például a régi újságok újrafelhasználása magpapír készítéséhez, a kollázs technikával készült alkotások létrehozására, vagy a szövetek újrafelhasználása személyre szabott tárgyak létrehozására (Izd. *Üzleti logó tervezése újrahasznosított táskákon*), érzékenyíthetnek az anyagokkal való munka során a hulladéktermelés csökkentésére a kreatív folyamat során.

A kreatív gyakorlatok és játékok, amelyeket a CirculART-e keretében használunk, a **meglévő készségek (újra)használását is célozhatják**, és felhívhatják a figyelmet a korábban megszerzett kompetenciák értékére és hasznosíthatóságára (Izd. *Találj rá a készségeidre!*).

A vizuális kreativitás révén **nem verbális módon értelmezhetünk** és dolgozhatunk fel olyan **témákat**, hogy mit értünk körkörös életmód, körforgásoss gazdaság és rendszerek alatt, lehetőséget kínálva a fogalom rugalmasabb és árnyaltabb megértésére és átgondolására.

A körkörösség fogalmának vizuális kreativitáson keresztül történő felfedezése olyanok számára is lehetőség lehet, akiknek a szóbeli vagy írásbeli önkifejezésben korlátozottak a képességei.

Végül, de nem utolsósorban, a **közös alkotásra épülő gyakorlatok** az alkotás örömeivel segíthetik az önbizalom építését rövid távú eredményeken keresztül.

II.3. Vegyes tanulás és digitális eszközök

A CirculART-e-ben összegyűjtött vagy kifejlesztett gyakorlatainak némelyike vegyes tanulási környezetben is alkalmazható.

A **vegyes tanulás** általában véve **az új készségek elsajátításának személyre szabott és innovatív módja**. Az online és offline tanulási környezetek között helyezkedik el, és a technológia, a digitális eszközök és platformok használatára épül. Ez **rugalmasságot ad** ahhoz, hogyan vezessünk le egy gyakorlatot, hogyan adjunk instrukciókat a csoportnak. Ennek megfelelően **az adott gyakorlat egy része megvalósulhat a csoportban** (akár fizikai, akár digitális térben), **míg más része egyénileg, a csoporton kívül**, lehetővé téve a feladatot, részfeladatot önálló tempóban végezzék el a csoporttagok. Így tehát az csoportot, a csoport fókuszát, lehetőségeit, és a tanulási folyamatokat szem előtt tartva lehet megtervezni egy gyakorlatot. A résztvevők elvégezhetnek egy feladatot otthon, egyénileg, majd a csoportban bemutatathatják eredményeiket. Esetleg fordítva: a csoportban végzett munka után a résztvevők külön, egyedül reflektálnak a feladatra. Ez a rugalmasság azt is **lehetővé teszi a facilitátor számára, hogy könnyen megossa a figyelmet és az egyéni igényekre figyeljen**, közvetlenebb támogatást nyújtva az egyes csoporttagoknak.

A CirculART-e számára a vegyes tanulás a következő okok miatt fontos:

1. A partnerszervezetek gyakran **sokszínű és multikulturális csoportokkal** dolgoznak, ahol a résztvevőknek eltérőek lehetnek a témával - például a körköröséggel - kapcsolatos előzetes ismeretei. A vegyes környezet használata **elősegíti a befogadást**. Nem a csoport "közepével" foglalkozik, hanem figyelembe veszi a két véglet különbségeit, akik nagyon sokat, vagy semmit sem tudnak az adott témáról, hogy mindenki tudjon haladni, szükség esetén például külön feladatokkal.

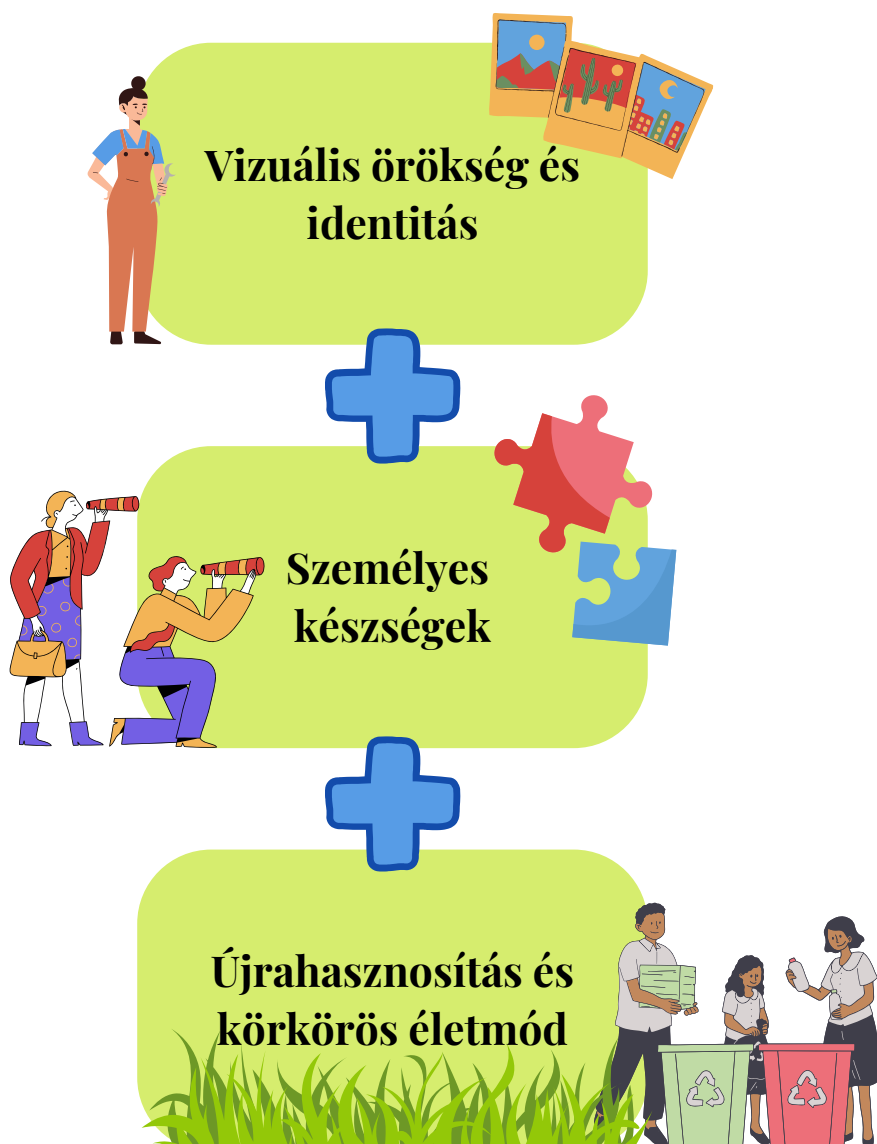
2. A projekt empátiaterképezési szakasza során **a digitális készségek fejlesztése volt az egyik azonosított igény**. A technológia a kevert tanulási tevékenységek fontos részét képezi, ezért a az ebben való részvétel már önmagában is előnyös lehet egy csoport számára, mivel **erősíti az önbizalmat a digitális környezetben**. Emellett ebben a kézikönyvben, és a következő kiadványunkban is számos szabadon hozzáférhető digitális eszközt megemlítettünk.

A mai gyorsan változó világban fontos, hogy **lépéseket tegyünk a készségfejlesztés új módjainak feltárása felé**. A vegyes tanulás beépítése a CirculART-e tevékenységeibe azt célozza, hogy az embereket innovatív módon vonjuk be a tanulási folyamatba, amely egyszerre segíti elő a digitális készségek és a szociális készségek fejlesztését.

III. GYAKORLATOK

Az empátiainterjúk térképei alapján minden partner helyi workshopokat szervezett a következő témákban: (1) vizuális örökség és identitás, (2) személyes készségek, (3) újrahasznosítás, körkörös életmód. Ebben a fejezetben ezekből a kipróbált gyakorlatokból mutatunk be egy válogatást.

1. **Gyakorlat** Üzleti logo tervezése újrahasznosított táskákra
2. **Gyakorlat** Erősségeim csillaga
3. **Gyakorlat** Vásznon egy körforgásos gazdasági üzleti modellhez
4. **Gyakorlat** Az álmom
5. **Gyakorlat** Kollázs a körkörösségről
6. **Gyakorlat** Magpapír
7. **Gyakorlat** A körülöttünk levő tér képe

1. GYAKORLAT

Üzleti logo tervezése újrahasznosított táskákra

A gyakorlat átfogóan foglalkozik az empátiaterképekkel azonosított 3 fő szükséglettel: kommunikációs, szakmai és önismereti készségekkel. Valójában arra ösztönzi a fiatalokat, hogy a környezetük és annak szakmai életének megfigyelésével (felfedező szakasz a városban található valódi logók összegyűjtésével) zökkenőmentes párbeszédet kezdeményezzenek a helyi társadalommal. Ezután a fiatalok kezdeményezik a kommunikációs elemek és hatékonyságuk elemzését a piac szempontjából, míg a kreatív rész arra hívja fel figyelmüket, hogy saját identitásukra és szakmai céljaikra reflektálva pozícionálják magukat ebben a térben. Pontosabban, lehetővé teszi, hogy gyakorolják megfigyelőképességüket, ügyességüket és a fogadó ország nyelvét. Emellett fejleszti a fiatalok vizuális identitással és interkulturális készségekkel kapcsolatos elemzési készségeit, másrészt az újrahasznosítás (upcycling) és a körforgásos életmód megismertetésén keresztül felhívja a figyelmet a környezetbarát kreatív gyakorlatokra. Végezetül a gyakorlat vegyes tanulási kerete lehetővé teszi, hogy a fiatalok fejlesszék digitális készségeiket a városról készült képek megörökítésével a szakmai élet területén, a képek manipulálásával egy fotógalériában, vagy kollaboratív alkalmazások (pl. Miro Board) használatával.

Téma

Vizuális örökség és identitás
Személyes készségek
Újrahasznosítás és körkörös életmód

Célzott készségek

Vizuális készségek
Interkulturális készségek
Szociális készségek
Egyéb: Írásbeli és nyelvi készségek, környezeti készségek

Várt eredmények

- A saját város és a szakmai környezet megismerése
- A nyelvtudás megszilárdítása a fogadó országban
- Elgondolkodás a vizuális identitásról
- Egy kép létrehozása
- Egy kép kulturális hátterének megértése
- Az újrahasznosítás (upcycling) gyakorlatának elsajátítása

Időtartam

2 - 3 óra

Csoport mérete

4 -10 fő

Kellékek

Okostelefonok fotók készítéséhez, gyűjtemény különböző típusú logókról (például a Pinteresten: <https://www.pinterest.fr/katakeresztely/logo-inspiration/>), fehér papír, újrahasznosítható vászontáskák, ceruzák, radírok, vonalzók, iránytű, textil, filctollak, szalagok.

1. GYAKORLAT

Üzleti logo tervezése újrahasznosított táskákra

Leírás

1. A műhely a különböző szakmákhoz kapcsolódó logók gyűjtésével kezdődik. A logók fotóit a résztvevők maguk is összegyűjthetik a neten vagy egy városnézés keretében fényképek készítésével. Ezt az első részt meg lehet szervezni együtt vagy úgy, hogy minden résztvevő önállóan gyűjt. A tréner a következő utasításokat adhatja: *"Gyűjtsetek össze legalább 5 logót: egyet, amelyik tetszik, egyet, amelyik nem tetszik, egyet, amelyik szerintetek jól tükrözi az szakmátokat, egyet, amelyik egy bizonyos kulturális identitást tükröz, egyet, amelyik bizalmat és szakmaiságot sugall, és egyet, amelyik azt a szakmát képviseli, amely érdekel benneteket."*

2. A résztvevők által összegyűjtött fotók, valamint a saját logógyűjteményük alapján beszélgetnek arról, hogy miért választották ezeket, mit szeretnek bennük, stb. Ezt a beszélgetést meg lehet könnyíteni azzal, hogy a következő témák felidézésével megadod nekik a jó logóval kapcsolatos kulcsfogalmakat:

- egyszerűség és elegancia
- a kulturális identitás tükrözése
- a vizuális identitás könnyen azonosítható a szakmával, amelyhez kapcsolódik
- játék a betűkkel: betűkből kép vagy betűkké alakított képek

A fent említett fogalmak alapján különböző kategóriákat is létre lehet hozni, és a logókat ennek megfelelően kategorizálhatjátok. Ezeket akár kis kártyákra is kinyomtathatod, vagy feltöltheted őket egy kollaboratív online felületre, például a Miro-ra, hogy egyénileg is dolgozhassanak rajta a résztvevők.

3. A résztvevők elkezdik megtervezni saját logójukat. Ossz ki fehér papírokat és ceruzákat az első vázlatok elkészítéséhez. Olyan kérdésekkel segíthetsz, mint például: *Mi a vállalkozásod neve? Mi az a konkrét üzenet, amelyet az ügyfeleidnek szeretnél közvetíteni?*

Próbáljanak ki több modellt, folyamatot, például betűk és egyszerű rajzok kombinálását. Próbáljanak ki különböző színkombinációkat. Gondolkodjanak a színek komplementaritásán, a különböző színek által hordozott üzeneteken, gondolkodjon azon, hogy mely színeket kell kerülni bizonyos szakmákhoz kötve.

1. GYAKORLAT

Üzleti logo tervezése újrahasznosított táskákra

Leírás

Ha valakinek inspirációra van szüksége, akkor a Dall-e 2 (<https://openai.com/research/dall-e>) mesterséges intelligencia segítségével is találhat logóötleteket. Segíthetsz a résztvevőknek kidolgozni egy részletes leírást arról, hogy mit szeretne a logóján. A tervezetet közvetlenül a fehér papírra a képernyőre helyezve lehet lemásolni.

4. Ossz ki vászontáskákat, amiket újra lehet hasznosítani. Ha már van rajta logó vagy felirat, akkor használjátok a másik oldalát is. Kérdezd meg a résztvevőket, hogy milyen más tárgyakat használhatnak vállalkozásuk reklámjaként, szem előtt tartva a tárgyak környezeti hatását.

5. A résztvevők a rajzukat átmásolják a vászontáskákra. Ehhez a papírt az ablakra helyezhetik, hogy a fény átmenjen rajta, ráhelyezhetik a táskát, és követhetik a rajzuk vonalait. Ugyanezt a technikát használhatjátok a számítógép képernyőjén is. Lehet használni mérőszalagot, iránytűt a vonalak megrajzolásához. Néhány esetben akár négy kézre is szükség lehet, ezért jelezd a résztvevőknek, hogy szükség esetén segítsenek egymásnak.

6. A logóhoz egy rövid mondatot is adhatnak a résztvevők, további reklám céljából.

Megbeszélés

Egy rövid megbeszélés során bemutatják egymásnak az elkészített logókat, elmagyarázva a design és a színek kiválasztását.

A gyakorlat vegyes tanulási helyzetben

A logók gyűjtése online vagy önálló tevékenységként is megszervezhető. A résztvevők egyénileg vagy csoportosan fényképezhetnek a saját környékükön vagy bárhol máshol, ahol csak akarnak. A bevezető beszélgetés és a megbeszélés szakasza online is megszervezhető a Miro Board és képernyőmegosztás segítségével, hogy egymás fényképeit megmutathassák a résztvevők.

2. GYAKORLAT

Erősségeim csillaga

A gyakorlat célja az önismeret és az önbecsülés növelése az önreflexió irányított folyamatának és a személyes kompetenciák, képességek és ismeretek vizuális ábrázolásának köszönhetően. Serkentheti a kreatív gondolkodást, hogy segítsen új megoldásokat és ötleteket találni a személyes célok eléréséhez; hozzájárulhat a pozitív önkép újjáépítéséhez. A gyakorlat 3 fázisra oszlik, egyéni és csoportos tevékenységeken alapul: bemelegítés és ismerkedés, "erősségeim csillaga", valamint megbeszélés. További tanulási lehetőségekhez a vegyes tanulási helyzetet javasoljuk. Ez a gyakorlat azért született, hogy reagáljon az alacsony önbecsülésre, a kevés kísérletezési és önbizalom-fejlesztési lehetőségre, amelyet egy 15 és 18 év közötti palermói fiatalokból álló csoport ismert fel.

Téma	Vizuális örökség és identitás Személyes készségek
Célzott fejlesztendő készségek	Vizuális képességek egyéb: önismeret és önbecsülés; aktív hallgatás
Várt eredmények	<ul style="list-style-type: none">• Az önismeret és önbecsülés fejlesztése irányított önreflexióval, és a személyes kompetenciák, képességek és ismeretek vizuális megjelenítésével,• A kreatív gondolkodás ösztönzése, melynek célja az új megoldások és ötletek keresése a személyes célok megvalósítása érdekében.• Pozitív önkép építése
Időtartam Csoport mérete	2 - 3 óra 6 -15 fő
Kellékek	A4-es papírok Markerek és tollak Zene a pozitív gondolkodás segítéséhez <u>Értelmező sablon</u> (elérhető online nevére kattintva) <u>Akcióterv sablon</u> (elérhető online a nevére kattintva)

2. GYAKORLAT

Erősségeim csillaga

Leírás

Névjáték és egymás megismerése

1.A labdadobás

Körben állva a labda körbe jár. Az első lépésben mindenki mondja a saját nevét, és átadja a labdát a csoport egy másik tagjának, anélkül, hogy kétszer ugyanannak a személynek adná át.

A második lépés, hogy a labda dobásakor annak a nevének mondjuk, akinek dobjuk a labdát, anélkül, hogy kétszer ugyanannak a személynek dobunk.

Minden alkalommal, amikor a labdát kétszer ugyanannak dobják, a játék újra kezdődik. Lehet gyorsítani is a gyakorlaton nehezítésképpen.

2.Az identitás repülője

Mindenki egy A4-es papírra írja a korát, a hobbiját, a cipőméretét. Ezután ugyanezt a papírt összehajtogatják egy papírrepülővé. Amikor mindenki kész, egy körben állva behunyja a szemét, és együtt (a moderátor háromig számolhat) a kör közepére dobja a repülőjét. Mindenki kiválaszt egy repülőt a kor közepéről, és megkeresi a tulajdonosát. Amikor mindenki repülő visszakerült a gazdájához, aki akarja, felolvashatja az egész csoportnak.

3.Elvárások megosztása

Az *Erősségeim csillaga* gyakorlat kezdése előtt a facilitátor ránézhet a résztvevők elvárásaira, hogy megismerje a csoportot és egy biztonságos teret teremthessen. Ehhez használhat egy flipchar táblát, kérve a résztvevőket, hogy a következő mondatot egészítsék ki a flipcharton: "ettől a műhelymunkától azt várom, hogy...". A facilitátor példákat hoz: "nem elítélkezzen a csoport, tanuljunk egymástól, ne használjunk telefon, jól érezzem magam, többet tudjak meg magamról, szabadon ki tudjam fejezni magam stb."

4.Az erősségeim csillaga

4.1 Csillagok létrehozása - egyéni feladat

A résztvevők egyénileg egy A4-es papírra rajzolnak egy legalább 5 ágú csillagot. A facilitátor toszthatja az "erősség" fogalmát a csoporttal.

2. GYAKORLAT

Erősségeim csillaga

Leírás

A válaszok összegyűjtése után a megerősíti, hogy az erősség alatt minden pozitívnak tartott személyes tulajdonságot értünk: készségeket, tehetséget, kompetenciákat. A továbbiakban egy gondolkodást serkentő háttérzene segítheti a gyakorlatot.

4.2 A csillagok megosztása és az önismeret fejlesztése

A résztvevők egyénileg beírják a csillag ágaiba erősségeiket. Miután ez megvan, találnak egy párt, és mesélnek egymásnak a saját csillagukról. Ha a másik személy említ egy olyan erősséget, amire a párja nem gondolt, hozzá lehet adni a csillagokhoz.

4.3. Rövid megbeszélés (15')

A facilitátor megkérdezi a résztvevőket, hogy milyen volt ez az első fázis, könnyű volt-e leírni a saját tulajdonságokat, milyen volt meghallgatni mások csillagainak bemutatását.

4.4. Az erősségek értékelése - egyéni feladat

A facilitátor felkéri a résztvevőket, hogy nézzenek rá saját csillagukra, és elemezzék az azonosított erősségeket:

- Melyik erősséget szeretem jelenleg a legjobban?
- Hogyan érzem magam ezektől az erősségektől?
- Milyen kontextusban szereztem ezeket az erősségeket?
- Mit tudnék ebben a pillanatban kezdeni ezekkel az erősségekkel? Hogyan tudnám használni őket?
- Ezek az erősségek kapcsolódnak-e másokhoz? Melyik(ek), és hogyan?

A facilitátor biztosíthat egy sablont, valamint tollakat és filctollakat, amelyek segítségével a résztvevők vizuálisan azonosíthatják azokat az erősségeket, amelyeket össze akarnak kapcsolni; a háttérzene kísérheti ezt a reflexiós folyamatot. A facilitátor felkéri a résztvevőket, hogy foglaljanak el egy helyet a teremben (javasolt a teret kényelmes ülésekkel, például párnákkal vagy szőnyegekkel kialakítani).

4.5. Erősségek megosztása párban

Az egyéni önreflexiót követően a résztvevőket párokba rendeződve mondják el egymásnak az előző egyéni folyamat eredményét.

2. GYAKORLAT

Erősségeim csillaga

Leírás

Az egyikük a beszélő, a másikuk a hallgató. 15 perc elteltével a facilitátor csengetéssel (vagy bármilyen más jelzéssel) jelzi a szerepcserét.

Kezds előtt a facilitátor szimulációval adhat javaslatot arra, hogyan közelítsük meg a hallgató szerepét: szemkontaktus, nonverbális és paraverbális kommunikáció (hangokkal vagy fejbiccentéssel jelezzük, hogy figyelünk), ne szakítsuk félbe a beszélgetést, ne ítélkezzünk. Ha valami nem világos, kérdd, hogy a párod ismétlje meg.

A történetmesélés segít a résztvevőknek tisztázni, milyen elképzeléseik vannak, és milyen lépéseket tehetnek feléjük.

Megbeszélés

A csoport körbe ül, aki szeretné, megoszthatja, milyen volt a legutóbbi páros gyakorlat, melyik volt könnyebb: beszélni vagy hallgatni? Milyen volt egy másik emberrel beszélgetni arról, hogyan szeretnétek használni az erősségeiteket? Segített tisztázni bizonyos dolgokat?

A gyakorlat vegyes tanulási helyzetben

Az *Erősségeim csillaga* alkalmazható vegyes tanulási helyzetben: meg lehet kérheti a résztvevőket arra, hogy készítsenek cselekvési tervet egy apró változás elérésére, amit szeretnének megvalósítani.

A résztvevőket arra kérjük, hogy a csillag elkészítése és az érzékelés után a csoporton kívül, otthon készítsék el cselekvési tervüket:

"Van valami, amin változtatni szeretnék?"

"Miről van szó? (fejtsd ki részletesen)

"Milyen erősségekkel tudnám ezt a változást elérni?"

"Mire van még szükségem ahhoz, hogy aktiváljam ezt a változást?"

"Hogyan találhatom meg a hiányzó forrásokat?"

"Mik a következő lépéseim?"

A résztvevőket megkérhetjük, hogy egy közösen megállapított idő után osszák meg ezt a tervet a facilitátorral.

3. GYAKORLAT

Vászon egy körforgásos gazdasági üzleti modellhez

A gyakorlat célja, hogy egy új gazdasági modell megismerése révén növelje a társadalmi-környezeti készségek fejlesztésének és alkalmazásának képességét. A résztvevők alapos ismereteket szereznek a körkörös gazdaság legfontosabb alapelveiről és stratégiáiról, és képessé válnak arra, hogy elképzeljék, hogyan lehet a lineáris gazdaságról a körforgásos gazdaságra áttérni a meglévő szolgáltatások vagy termékek újragondolásával, vagy olyan teljesen új termékek vagy szolgáltatások létrehozásával, amelyek hozzájárulnak a lineáris gazdaságról a körkörös gazdaságra való áttéréshez. A körkörös gazdaság kulcsgondolatai és alapelvei arra ösztönzik a résztvevőket, hogy új módon képzeljenek el dolgokat. Elemzői készségeiket is fejlesztik azáltal, hogy átgondolják, hogy a jelenlegi termelési és fogyasztási módokat hogyan lehet úgy átalakítani, hogy hozzájáruljon a fenntarthatóbb élethez a bolygón.

Téma	Személyes készségek Újrahasznosítás és körkörös életmód
Célzott fejlesztendő készségek	Analitikus készségek Szociális készségek Szakmai készségek Egyéb: környezeti ismeretek
Várt eredmények	A résztvevők alapos ismereteket szereznek a körkörös gazdaság legfontosabb alapelveiről és stratégiáiról, képessé válnak arra, hogy elképzeljék, hogyan lehet a lineáris gazdaságról a körkörös gazdaságra áttérni a meglévő szolgáltatások vagy termékek újragondolásával, illetve olyan vadonatúj termékek vagy szolgáltatások létrehozásával, amelyek hozzá tudnak járulni ehhez a változáshoz.
Időtartam	2 - 3 óra
Csoport mérete	6 -12 fő
Kellékek	prezentáció, tájékoztató anyagok a körforgásos gazdaságról és a körforgásos üzleti modellekről, nyomtatott üzleti modell vászon

3. GYAKORLAT

Vászon egy körforgásos gazdasági üzleti modellhez

Leírás

A gyakorlat legelső lépéseként a résztvevők alapvető ismereteket szereznek a körforgásos gazdaság fogalmáról.

Ennek érdekében a workshop első részének lépései:

1. a körkörös gazdaság kulcsfogalmainak és elképzeléseinek bemutatása a körforgásos gazdaság történelmi hátterének és főbb intézményi elképzeléseinek megismertetésével;
2. a körforgásos gazdaságra való áttérés stratégiáinak meghatározása;
3. példák bemutatása a körkörös gazdasághoz való hozzájárulás innovatív módszereire, a körkörös gazdaság jó gyakorlataira olyan vállalkozások bemutatásával, amelyek a bemutatott stratégiák alkalmazásával körkörös gazdasági üzleti modellt vezettek be.

A workshop második része:

1. az üzleti vászon modell (Business Canvas Model), annak részeinek és összetevőinek bemutatása, annak magyarázata, hogy a munkacsoportok hogyan töltsék ki információkkal
2. a résztvevőket 2 vagy 3 fős kiscsoportokra osztjuk.
3. hagyjuk időt a körforgásos gazdaság üzleti modelljének kidolgozására, hogy a csoportok a vászon minden részét kitölthessék
4. minden csoport rövid, 5 perces bemutatót tart az általuk elképzelt körkörös gazdaságról; minden bemutató után hagyjunk időt a többi résztvevő kérdéseire és észrevételeire

Megbeszélés

Erre a gyakorlat végén kerül sor, amikor mindenkinek lehetősége van kérdéseket feltenni, észrevételeket tenni az egyes bemutatókról.

A gyakorlat vegyes tanulási helyzetben

A workshop elképzelhető vegyes tanulási formában is, lehetővé téve a távoli résztvevőknek, hogy egy platformon (pl. zoom, meet vagy teams) keresztül kapcsolódjanak, és az online résztvevők számától függően együtt dolgozhatnak vagy külön zoom szobákban, vagy csoportokra oszthatók aszerint, hogy online vagy személyesen vannak jelen. Az üzleti modell vászon kitölthető egy Miro táblán is az online együttműködés megkönnyítése érdekében.

4. GYAKORLAT

Az álmom

A gyakorlat célja az analitikus és vizuális készségek erősítése azáltal, hogy a résztvevők a kollázskészítés technikájával komplex gondolatokat ábrázolnak vizuális formában. Emellett a szociális készségeket is erősíti azáltal, hogy elősegíti az interakciókat, és lehetőséget biztosít a nyilvános beszédre a prezentációra.

Téma	Vizuális örökség és identitás Személyes készségek Újrahasznosítás és körkörös életmód
Célzott fejlesztendő készségek	vizuális képességek analitikus készségek szociális készségek
Várt eredmények	<ul style="list-style-type: none">• A résztvevők javítják kommunikációs és nyilvános beszéd készségüket• A résztvevők kevésbé vonakodnak csoportban dolgozni és másokkal kommunikálni.
Időtartam	1 óra
Csoport mérete	4+ fő
Kellékek	<ul style="list-style-type: none">• Elég hely mindenkinek az egyéni munkához• Papírlapok, lehetőleg nagy méretben• Filcek, ragasztó, olló• Magazinok, újságok, fényképek, képeslapok vagy más, változatos nyomtatott anyagok

4. GYAKORLAT

Az álmom

Leírás

A résztvevők azt a feladatot kapják, hogy egy kollázsban ábrázolják magukat és a jövőjükre vonatkozó álmaikat (ahelyett, hogy egy problémát/témát mutatnának be).

A résztvevők kapnak egy nagy papírlapot, és az a feladatuk, hogy készítsenek rajta kollázst a megadott magazinokból, fotóalbumokból és más vizuális anyagokból.

Ezt követően minden résztvevő bemutatja magát és kollázsait a csoport előtt, fejlesztve ezzel nyilvános beszéd készségét és prezentációs készségét. A résztvevők az egyes prezentációk után tisztázó kérdéseket is feltehetnek.

Az utolsó lépésként a résztvevők reflektálnak a gyakorlatra, a bemutatójukra és a saját kollázsukra.

Megbeszélés

Javasolt kérdések az megbeszéléshez:

Könnyű volt önmagadat vagy az álmodat ábrázolni egy kollázsban?

Találtál elegendő képet, vagy hiányzott valami?

Milyen volt mindenki előtt bemutatni az álmodat?

Van valami, amit másképp csináltál volna?

A gyakorlat vegyes tanulási helyzetben

A résztvevők online is elkészíthetik kollázsukat olyan eszközökkel, mint a Conceptboard vagy a Jamboard.

5. GYAKORLAT

Kollázs a körkörösségről

Téma	Vizuális örökség és identitás Személyes készségek Újrahasznosítás és körkörös életmód
Célzott fejlesztendő készségek	vizuális képességek analitikus készségek Szociális készségek Egyéb: környezeti ismeretek
Várt eredmények	Önképpel való munka a művészi kifejezést használva, az ismeretek elmélyítése és a folyamat elmélyítése. A prezentációs készségek erősítése, az ökológiai ciklusok következményeinek felismerése és megértése. Saját ökológiai cselekedeteinkre való reflektálás.
Időtartam Csoport mérete	45 perc - 1,5 óra a helyszín méretétől függően bármekkora
Kellékek	Ollók, magazinok, ragasztó, fehér és színes papír különböző méretekből, fehér papír A2 méretben (poszter formátum), színes tollak, vízfestékek. A magazinok lehetőleg változatos témákból legyenek.

5. GYAKORLAT

Kollázs a körkörösségről

Leírás

A kollázmódszer az oktatók által kiválasztott konkrét téma feldolgozására alkalmazható. Rövid szóbeli bevezetővel és/vagy néhány kulcsszó felírásával, egy rövid film bemutatásával vagy egy rövid beszélgetéssel vezetik be a témát, ami jelen esetben a körkörös életmód, a körforgás és az újrahasznosítás a városban.

Következő lépésként sok képet és a művészi tervezéshez szükséges anyagokat tartalmazó magazinokat kínálnak a csoportnak, ahol a csoport megnézheti és kivághatja azokat a képeket és szövegrészeket, amelyekről úgy gondolja, hogy jó illusztrációi lesznek a választott témának. Minden résztvevő kap egy tiszta papírlapot, amelyen rendezheti kollázsát.

Az időkerettől függően a résztvevők egy kisebb városnézésre is elküldhetők, és készíthetnek a témához kapcsolódó fényképeket. A résztvevőket arra is meg lehet kérni, hogy ezt a workshop előtt tegyék meg, és hozzák magukkal a képeket. (Ehhez a tevékenységhez szükség lehet egy nyomtatóra).

Ezt követően az elkészült kollázsokat a falon vagy az asztalokon mutatják be és megvitatják.

Megbeszélés

Ez a tevékenység lehetővé teszi a résztvevők számára, hogy megvizsgálják a felkínált témákkal kapcsolatos attitűdjeiket. Mivel ez a kapcsolat képeken és szövegrészleteken keresztül fejeződik ki, nagyon kifejező vagy akár nagyon művészi megközelítése lehet a témának, és így jó módja lehet egy vita vagy vita elindításának.

Az elkészült kollázsok megbeszélése történhet kiscsoportokban vagy az egész csoporttal. A kollázs bemutatása során az alkotó ismerteti a csoporttal a saját kollázsát a mögötte lévő ötletekkel együtt. A csoport szóbeli asszociációkat kínálhat fel.

Ily módon a résztvevők megoszthatják saját nézőpontjaikat, és akár újakat kialakíthatnak ki a témával kapcsolatban.

A gyakorlat vegyes tanulási helyzetben

Digitális formában (online konferencia), digitális eszközökkel is kivitelezhető.

6. GYAKORLAT

Magpapír

Téma	Vizuális örökség és identitás Újrahasznosítás és körkörös életmód
Célzott fejlesztendő készségek	Vizuális készségek Szociális készségek Egyéb: környezetvédelmi ismeretek
Várt eredmények	A workshop végére azt várjuk, hogy a résztvevők: <ul style="list-style-type: none">• felfedezzenek új módszereket, hogy környezetbarátabbá válhassanak;• felfedezzék, elmélyítsék a nem formális tanulással és tanítással kapcsolatos ismereteiket és gyakorlatukat;• tegyenek lépést a körkörös életmódot felé;
Időtartam	2 nap
Csoport mérete	2+ fő
Kellékek	tál, forró víz, magvak, papír, turmixgép, tányér
Leírás	Útmutató lépésről lépésre: <ol style="list-style-type: none">1. Vágd a papírt apró darabokra, és tedd egy tálba.2. Önts rá forró vizet,3. Hagyjd ázni 30 percig.4. Keverd össze a papírt, ügyelj arra, hogy a pép ne legyen túl folyékony. Olyan sűrűségűnek kell maradnia, mint egy fogkrémnek.5. Nyomd ki a pépből a felesleges vizet. Használhatod a kezed, vagy egy konyharuhát.6. Add a péphez a magokat, és keverd össze a őket.7. Készíts különböző vastagságú formákat a pépből, amilyenre a papírt szeretnéd.8. Szárítsd a papírt legalább 1 napig közvetlenül a napon. Ha a papír megszáradt, készen áll, hogy elültessük, vagy elajándékozzuk.

7. GYAKORLAT

A körülöttünk levő tér képe

Ez a gyakorlat elősegíti, hogy a résztvevők a fizikai környezetük megfigyeléséből és elemzéséből kiindulva elgondolkodjanak személyes élethelyzetükön egy idegen országban. Ez a megfigyelés egy térkép elkészítéséhez vezet, amely a résztvevők számára fontos részletek, személyek és egyéb tartalmak szubjektív megjelenítése lesz. A térkép segít betekintést nyerni a személyes erőforrásokba és erősségekbe, melyek gyökerei a hazájukból eredhetnek, de a jelenben is felhasználhatók.

Téma	Vizuális örökség és identitás Személyes készségek Újrahasznosítás és körkörös életmód
Célzott fejlesztendő készségek	vizuális képességek interkulturális készségek analitikus készségek
Várt eredmények	A résztvevők mélyebb tudatosabbak lesznek a térrel kapcsolatban, amelyben élnek, új kapcsolatokat hoznak létre vele, hogy megtalálják belső erőforrásaikat, amelyeket a jelenlegi helyzetükben (újra) felhasználhatnak céljaik elérése érdekében.
Időtartam	2 óra
Csoport mérete	4+ fő
Kellékek	1 mobiltelefon/fényképező résztvevőnként, nyomtató
Leírás	A4-es papír, ragasztó, filcek, tollak, ecsetek, festék, kis kövek <ol style="list-style-type: none">1. A résztvevők 30 percet töltenek el egy városi térben, megfigyelve az utcákat, épületeket, fényképeket készítve olyan épületekről, amelyek az otthonukra emlékeztetik őket. Arra is meg lehet kérni őket, hogy hozzanak vissza 3 tárgyat a sétájukról, amit találnak (nem vásárolhatnak semmit).2. Amikor mindenki visszatér a workshop helyszínére, kiválasztanak 3-3 fotót, amelyeket kis méretben nyomtatunk ki, hogy elférjenek egy A4-es papíron.3. Mindenki bemutatja a tárgyait, és azt, hogy hogyan találta meg őket. Kiválasztanak egyet, amelyik a legjobban reprezentálja őket, megmagyarázva, hogy miért. A másik két tárgyhöz kiválasztanak két személyt, akiket a jelenlegi országban segítőként tartanak számon, és ezeket is bemutatathatják a tárgyakon keresztül.

7. GYAKORLAT

A körülöttünk levő tér képe

Leírás

4. Minden résztvevő kap egy A4-es papírt. Arra kérjük őket, hogy készítsenek egy kompozíciót a tárgyaik és a kinyomtatott fotók felhasználásával. Használhatnak (korábban összegyűjtött) kis köveket, hogy több olyan embert, ötletet, gondolatot jelezzenek a kompozícióban, amelyek jelen vannak az életükben.

5. A kép kiegészítéséhez a résztvevőknek filctollakat, festéket, tollakat biztosítunk, hogy kitöltsék a fotók és tárgyak közötti teret, és így részletesebb térképet készítsenek a helyekről és emberekről.

6. Amikor mindenki készen áll, még mindig végezhetnek néhány utolsó módosítást, ha szeretnének.

7. Végül a résztvevők körbejárják az összes térképet, mint egy kiállításon. Egy idő után mindenki visszamegy a saját képéhez, és bemutatja azt a többieknek.

Megbeszélés

A feldolgozó beszélgetésnek a célja, hogy segítsen a résztvevőknek kapcsolatot teremteniük szülővárosuk és a jelenlegi város között, ahol élnek. A fizikai hasonlóságokból kiindulva a facilitátor kérdéseket tesz fel, hogy milyen belső erőforrásokkal rendelkeztek otthon, amelyeket itt is használhatnak. Volt-e valami, amiben jók voltak otthon? Találhatnának-e itt is hasonló tevékenységet? stb.

A gyakorlat vegyes tanulási helyzetben

1. lehetőség részben személyesen: Nagyobb hangsúlyt lehet fektetni az egyéni munkára és a résztvevők lakóhelyének felfedezésére (nem pedig a csoport találkozóhelyére): az instrukció történhet személyesen, majd a résztvevők a saját környezetükben végzik a felfedezést, és csak a gyakorlat megbeszélésén találkoznak újra, ahol megmutatják egymásnak a műveiket. A résztvevők maguk nyomtatnak és rajzolnak. Ha nincs lehetőségük nyomtatásra, akkor a fényképeket rajzként a térképre másolhatják.

2. lehetőség, különböző városokban vagy akár országokban élők bevonásával: az instrukciókat online kapják a résztvevők, majd önállóan elvégzik a felfedezést. Újra találkoznak online, ebben az esetben pedig digitális térképet is készíthetnek egy olyan platform segítségével, mint a Canva, amely lehetővé teszi számukra, hogy fényképeket töltsenek fel, rajzoljanak vagy más elemeket adjanak hozzá a térképükhöz.

IV. GALÉRIA

GALÉRIA

Üzleti logo tervezése újrahasznosított táskákra

A résztvevők logókat terveznek, amelyek kifejezik kulturális örökségüket, gyökereiket és érdeklődési körüket.

Erősségeim csillaga

A résztvevők egyénileg rajzolnak egy csillagot, és minden egyes pontjához odaírják az erősségeiket. Más-más színt használnak azokhoz a szavakhoz, amelyekre nem gondoltak, de a többiek említették és igaz rájuk.

GALÉRIA

Vászon egy körforgásos gazdasági üzleti modellhez

A résztvevők egy olyan gyakorlaton vesznek részt, amely az éghajlatváltozás okaival és hatásaival ismerteti meg őket. Az okokat és hatásokat bemutató kártyákat egy térképen helyezik el. Meg kell egyezniük abban, hogy pontosan hová kerülnek, és hogyan kapcsolódjanak a többi kártyához.

Az álmom

Készülnek az álmokat ábrázoló kollázsok a Torre del Marban (Spanyolország) tartott workshop során.

GALÉRIA

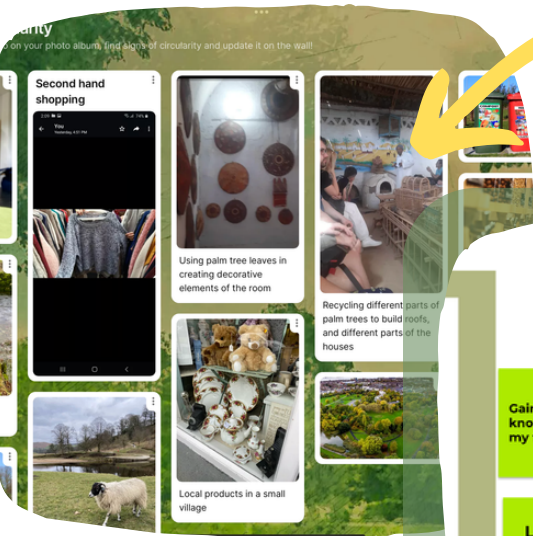
A körülöttünk levő tér képe

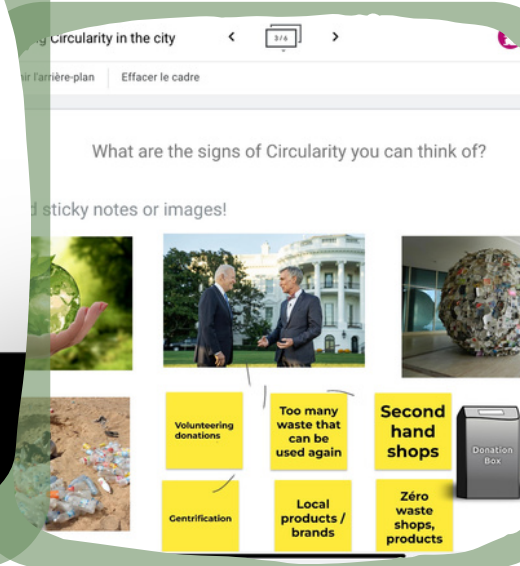
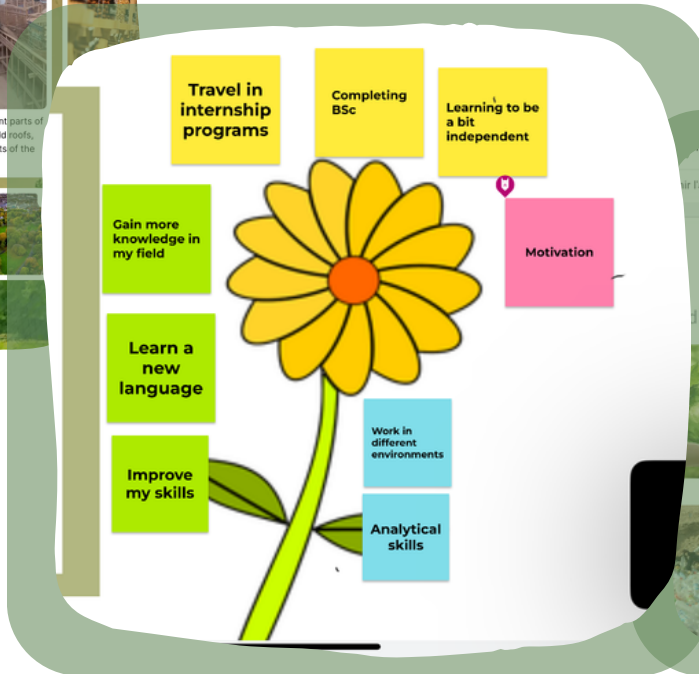
Egy csoport képeket készít 2023. február 11-én Budapesten. Egy fiatal nő úgy rendezte a sétán készített fotóit és rajzolt köréjük, hogy egy szoba belsejét ábrázolják. Egy másik résztvevő öt fotót és három talált tárgyat (gally, kő, bogyó) használ egy szimbolikus kép megalkotásához.

Magpapír

Pillanatképek a Redial Partnership által 2023. március 6-án szervezett online workshopról. Az első kép a résztvevők által készített, a körforgás jeleit mutató fotókat ábrázolja.

Partnerek

A CirculART-e hat, Olaszországban, Spanyolországban, Franciaországban, Németországban, Magyarországon és Írországban működő nonprofit szervezetből és egy társadalmi vállalkozásból álló partnerség együttműködése, amely fiatalokkal és velük foglalkozó szakemberekkel dolgozik a befogadó társadalmak előmozdításán az ifjúsági munka és az egész életen át tartó tanulás révén a nem formális oktatással.

Per Esemplio Onlus

www.peresempionlus.org

A Per Esemplio Onlus egy 2011-ben Palermóban alapított nonprofit szervezet. Célja az egyének és közösségek átfogó fejlődését szem előtt tartó inkluzív közösségépítési folyamatok előmozdítása nem formális oktatási megközelítések és részvételi módszerek segítségével, hogy ösztönözze a fiatalok és felnőttek önállósodását és aktív részvételét a társadalomban. Az egyesület fiatalokkal, felnőttekkel és közösségekkel dolgozik, különösen a kulturális, társadalmi, gazdasági, oktatási és földrajzi hátrányok miatt a társadalmi kirekesztés veszélyének kitétt egyénekekkel és csoportokkal, különös tekintettel a korai iskolaelhagyásra (a 6-16 éves fiatalokat célozza meg), a menedékkérők és menekültek társadalmi befogadására, a nemek közötti esélyegyenlőség erősítésére, az egész életen át tartó tanulásra az oktatásban dolgozó felnőttekkel, a NEET-ekkel. Az egyesület helyi, nemzeti és transznacionális együttműködésekben keresztül támogatja a tanulási lehetőségeket és a közösségfejlesztési folyamatokat.

Artemisszió Foundation

www.artemisszio.hu

Hiszünk a nyitott, toleráns társadalomban, ahol a hátrányos helyzetűek lehetőséget kapnak, és ahol az interkulturalitás értéket képvisel. Ezekért a célokért dolgozunk itthon és külföldön is. Hisszük, hogy a jelenlegi globalizált világban a mélyen eltérő társadalmak megértése szükséges készség.

Consultoría de Innovación Social

www.cis-es.org

A fő hangsúly a hatás és a fenntarthatóság megteremtésén van, a meglévő társadalmi kihívások és követelmények megoldására irányuló innovatív megközelítések révén. Hiszünk az emberekben rejlő potenciálban, ezért fő célunk, hogy növeljük a kapacitásokat a legmegfelelőbb és leghatékonyabb megoldások megtalálása érdekében. Ily módon a szervezet célja, hogy támogassa a szervezetekben és intézményekben zajló változási és továbbképzési folyamatokat, hogy javítsa munkájuk eredményeit és fenntarthatóságát.

Centro di Documentazione sui Conflitti Ambientali (CDCA)

www.cdca.it

A CDCA egy független nonprofit szervezet, amelyet 2007 októberében alapítottak az "A Sud" olasz egyesület tagjai. A CDCA küldetése, hogy a környezeti és éghajlati igazságosság mellett álljon ki, és támogassa a körkörös életmód modellt, biztosítva, hogy minden közösség, függetlenül a háttérüktől, egyenlően hozzáférjen a tiszta, egészséges és fenntartható környezethez. Fő célja, hogy hangot adjon a helyi közösségeknek és társadalmi mozgalmaknak azáltal, hogy alulról felfelé irányuló megközelítéssel ösztönzi a befogadó elkötelezettséget, és képzéssel ösztönzi a közösségi kapacitásépítést. Arra törekszünk, hogy felszámoljuk a környezeti egyenlőtlenségeket, megvédjük a közegészségügyet, és olyan jövőt teremtsünk, ahol minden ember a természettel harmóniában boldogulhat.

A CDCA első kézből származó információkat és helyi adatokat kínál, azzal a céllal, hogy felhívja a közvélemény figyelmét a környezeti konfliktusok okaira és következményeire, különös tekintettel a helyi közösségek jogainak megsértésére.

Comparative Research Network (CRN)

COMPARATIVE RESEARCH NETWORK:

www.crnonline.de

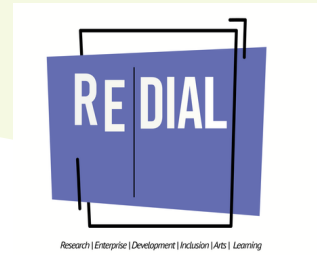
Az Comparative Research Network egy 2007-ben alapított berlini székhelyű civil szervezet, amely azóta a felnőttképzés és a kutatás területén tevékenykedik. A CRN hálózat a kultúrák és a generációk közötti tanulás, a különböző szintű részvételi folyamatok létrehozása, nyomon követése és tanítása területén specializálódott, különböző hátrányos társadalmi és kulturális háttérrel rendelkező emberekkel dolgozva. A CRN kiemelkedő tapasztalattal rendelkezik az innovatív tanulási és részvételi módszerek megalkotásában és alkalmazásában, valamint az értékelési és terjesztési folyamatok létrehozásában és végrehajtásában. A TCRN aktívan részt vett a Horizon 2020, az Erasmus+, a REC és más nemzeti és helyi programokban.

CRÉATION CONTEMPORAINE ET TRADITIONS ARTISTIQUES POUR L'ÉCHANGE SOCIAL

www.cotaartforsociety.com

A COTA ONG egy 2020-ban alapított francia nonprofit szervezet. Projektjeinkben a nyelvi és kulturális oktatás mellett a vizuális művészeteket használjuk kommunikációs eszközként, hogy képzéssel, nyilvános rendezvényekkel és kiadványokkal, valamint a kultúrák közötti párbeszéd biztosításával felhívjuk a figyelmet az aktuális társadalmi problémákra, küzdjünk a kirekesztés és az etnikai vagy vallási előítéletek ellen. A COTA számos európai transznacionális projektet koordinál és vesz részt bennük, amelyek célja a kulturális sokszínűség erősítése és az európai közösségekbe való beilleszkedés elősegítése a kulturális és művészeti párbeszéd révén.

REDIAL Partnership CLG

www.redialpartnership.org

A REDIAL jövőképe olyan inkluzív tanulási közösségek létrehozása, amelyek lehetővé teszik a különféle háttérrel rendelkező tanulók számára, hogy fejlesszék készségeiket, leküzdjék a befogadás akadályait, és kihasználják lehetőségeiket.

A REDIAL olyan szakemberek kollektívája, akik azért jöttek össze, hogy megosszák és maximalizálják gazdag tapasztalataikat, kihasználják készségeiket és együttműködjenek innovatív projektek és módszerek kifejlesztése, végrehajtása és értékelése érdekében a tanulás, a foglalkoztathatóság, a vállalkozói készség, az aktív állampolgárság, a migráció, a közösségfejlesztés és a társadalmi kohézió területén.

Szakértő csapatunk bevonja és támogatja az egyéneket készségeik fejlesztésében és lehetőségeik kiaknázásában, valamint támogatja a szervezeteket kapacitásuk kiépítésében, gyakorlatuk folyamatos fejlesztésében és új bevételi források megnyitásában az alulról építkezéstől az európai szintig.

Projekt szám: 2021-1-IT03-KA220-YOU-000030392

Az Európai Unió finanszírozásával. Az itt szereplő vélemények és állítások a szerző(k) álláspontját tükrözik, és nem feltétlenül egyeznek meg az Európai Unió vagy az Európai Oktatási és Kulturális Végrehajtó Ügynökség (EACEA) hivatalos álláspontjával. Sem az Európai Unió, sem az EACEA nem vonható felelősségre miattuk.

Co-funded by
the European Union

www.facebook.com/circulararte.eu

www.circularart-e.eu